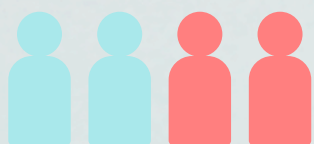

VÝROČNÁ SPRÁVA 2023

PROTIMONOPOLNÝ
ÚRAD
SLOVENSKEJ
REPUBLIKY

OBSAH

Úvodné slovo predsedu.....	1
Rozhovor s podpredsedom.....	3
Rozhovor o DMA s Luciou Bónovou.....	5
1. Pôsobnosť PMÚ.....	7
2. Personálne zdroje PMÚ a organizačná štruktúra	8
2.1 Počet zamestnancov.....	8
2.2 Fluktuácia zamestnancov.....	8
2.3 Profilácia zamestnancov.....	9
2.4 Organizačná štruktúra	10
3. Programový rozpočet.....	11
4. Hospodárska súťaž	12
4.1 Celková bilancia aktivít PMÚ v roku 2023.....	12
4.2 Protisúťažné praktiky.....	14
4.3 Kontrola koncentrácií.....	19
4.4 Druhostupňové konania.....	24
4.5 Súdny prieskum rozhodnutí úradu.....	26
4.6 Súťažná advokácia.....	26
4.7 Zahraničná agenda.....	29
4.8 Komunikácia s verejnosťou.....	31
5. Štátna pomoc.....	38
5.1 Kompetencie a úlohy koordinátora pomoci.....	38
5.2 Štatistické údaje	38
5.3 Aktivity v oblasti štátnej a minimálnej pomoci v roku 2023.....	41

ÚVODNÉ SLOVO

Rok 2023 bol mimoriadne dynamický. Geopolitická situácia, najmä vojnová agresia Ruska proti Ukrajine a dozvuky pandémie COVID-19, ovplyvňovali všetky ekonomiky sveta a mali vplyv aj na výkon slovenského a európskeho hospodárstva. Z pohľadu fungovania PMÚ išlo zároveň o rok, ktorý priniesol zásadné zmeny v jeho fungovaní.

PMÚ a hospodárska súťaž

Rok 2023 sprevádzala bezprecedentne vysoká inflácia, ktorá sa prejavila takmer v každom odvetví, predovšetkým v skokovom náraste cien energií, pohonných hmôt a potravín.

Jedným z argumentov, s ktorými sme sa pri verejnej diskusii o príčinách inflácie stretli, bol ten, že prudký nárast cien spôsobilo zlyhanie trhových mechanizmov a zneužívanie turbulentnej situácie podnikateľmi zvyšujúcimi si svoje zisky. Súťažné orgány na celom svete, vrátane PMÚ, tak boli postavené pred otázku, či vysokú infláciu dokážeme riešiť nástrojmi súťažného práva. Jednoduchou odpoveďou je, že nie. Nástroje súťažnej politiky nedokážu priamo adresovať inflačné tlaky, keďže tieto sú pravidla výsledkom

externých faktorov a nemajú pôvod v úrovni konkurenčného prostredia. Prostriedky súťažného práva preto nie sú vhodné na potlačanie krátkodobých prejavov inflácie. Opodstatnenou však môže byť obava, že krízové obdobia prinášajú zvýšenú motiváciu firiem pre koordinovanie svojho, najmä cenového, správania. Preto je v takýchto obdobiach obzvlášť dôležité dôsledne dohliadať na dodržiavanie pravidiel hospodárskej súťaže. Zároveň platí, že otvorená a férová hospodárska súťaž je z dlhodobého hľadiska najlepším prostriedkom na udržiavanie nízkej cenovej hladiny a posilňovanie odolnosti a konkurencieschopnosti ekonomiky.

V roku 2023 sme preto aktívne prešetrovali, či rast cien v niektorých sektoroch nemôže byť sčasti prejavom protisúťažného správania. Zisťovali sme či za prudkým nárastom cien potravín nie sú neprimerané obchodné marže reťazcov, prípadne či takzvaná protiinflačná garancia, ktorú reťazce spoločne zaviedli v úvode roka, nemohla viesť k vytvoreniu cenového kartelu. Rovnako sme sa venovali aj energetickému sektoru a sledovali situáciu na trhu pohonných hmôt. Výsledky našich analýz sme komunikovali verejnosti, nezistili sme však dôvod na ďalší formálny zásah PMÚ.

V PMÚ sme zároveň zásadne zvýšili našu aktivitu pri výkone inšpekcií a sledovaní možných kartelov. Zamerali sme sa aj na prípady mimo oblasti kartelov vo verejnom obstarávaní, ktoré v minulých rokoch tvorili prevažnú väčšinu prípadov. Nové výzvy priniesli šetrenia digitálnych trhov a nich pôsobiacich dominantných podnikov. Dôsledne sme posudzovali množstvo oznámených koncentrácií a ukladali podnikom podmienky.

PMÚ a štátna pomoc

Komplikovaný vývoj v ekonomike sa prejavil aj vo výraznom náraste verejných zdrojov vynakladaných na podporu stability a rozvoja podnikateľského sektora, a to najmä v oblastiach, ktoré boli postihnuté výpadkami príjmov v dôsledku pandemickej situácie alebo prudkým nárastom cien energií. V takejto situácii narastá význam správneho uplatňovania pravidiel štátnej pomoci. Ich účelom je ochrana funkčnej hospodárskej súťaže pred deformáciou neoprávneným zvýhodňovaním určitých podnikateľov alebo sektorov zo strany štátu. V úlohe koordinátora poskytovania štátnej pomoci sme na PMÚ realizovali množstvo aktivít

smerujúcich k podpore poskytovateľov štátnej pomoci pri správnom nastavení a implementovaní pravidiel štátnej pomoci. Uskutočnili sme viac ako 100 stretnutí s poskytovateľmi pomoci a vykonávateľmi schém pomoci, vydal vyše 120 stanovísk k štátnej a minimálnej pomoci a zrealizovali niekoľko školení a workshopov.

Fungovanie PMÚ a posilnenie jeho kapacít a kompetencií

Silné verejné inštitúcie sa prejavujú aj tým, že pri zmene vedenia nedochádza k ich oslabeniu, ale naopak. Sú schopné kontinuálne vytvárať bezpečné a inšpiratívne prostredie, v ktorom môžu ich expertní zamestnanci a zamestnankyne rozvíjať svoje zručnosti, poskytovať kvalitné verejné služby a zlepšovať úroveň života na Slovensku.

Dôležitým predpokladom pre budovanie silných inštitúcií sú otvorené a transparentné výberové konania, najmä (ale nie len) pri vedúcich pozíciách. Historicky prvé takéto výberové konania sa v prostredí slovenského súťažného orgánu zrealizovali koncom roka 2022 a v roku 2023.

Na základe výsledkov výberového konania som tak 1. marca 2023 po uplynutí dvoch funkčných období vystriedal v pozícii predsedu úradu pána Tibora Menyharta. Následne, 1. augusta 2023 nastúpil do funkcie podpredsedu PMÚ Peter Demčák.

Transparentný proces výberu pritom nielenže napĺňa požiadavky zákona o ochrane hospodárskej súťaže a Smernice ECN+, ale je aj dôležitým predpokladom pre nezávislé a odborné plnenie úloh súťažného orgánu. Zároveň pre nás predstavuje silný záväzok na riadne a odborné vedenie tejto inštitúcie

Posilnenie kapacít a kompetencií PMÚ

V roku 2023 sa nám na PMÚ v spolupráci s ministerstvom financií podarilo vytvoriť vlastnú analytickú jednotku – Útvar hlavného ekonóma. Analytické jednotky sú pevnou súčasťou súťažných autorít v krajinách Európskej únie, pričom ich hlavnou úlohou je poskytovať podporu výkonným zložkám v oblasti súťažnej ekonomie, analyzovať získané dáta, posudzovať stav hospodárskej súťaže na jednotlivých trhoch a podieľať sa na tvorbe stratégie súťažnej autority. Očakávame, že vďaka posilneniu analytickej práce budeme vedieť zamerať naše aktivity tak, aby prinášali čo najväčší prínos – hodnotu pre spotrebiteľov.

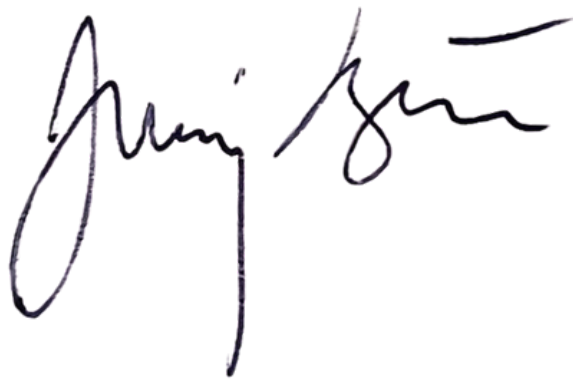
Digitálne trhy v súčasnosti predstavujú jednu z najdôležitejších oblastí hospodárstva. V nadväznosti na prijatie nariadenia o súťažeschopných a spravodlivých trhoch digitálneho sektora (DMA) sme v roku 2023 predložili do národnej rady návrh novely zákona o ochrane hospodárskej súťaže, ktorá vytvorí podmienky pre posilnenie kapacít PMÚ v tejto oblasti.

Na úrade sme zároveň úspešne obnovili program študentských stáží a pravidelnú spoluprácu s odbornou verejnosťou.

Vízia PMÚ

Krízové obdobia, akých sme boli svedkom aj v roku 2023 a zároveň prudký rozvoj nových oblastí ekonomiky, najmä v digitálnom prostredí, nám ukazujú, akú zásadnú rolu hrá otvorená a férová hospodárska súťaž pri udržiavaní a zvyšovaní ekonomickej prosperity a pri budovaní otvorenej a spravodlivej spoločnosti. Monopolizácia trhu totiž so sebou prináša stagnáciu, zvyšovanie cien a pozastavenie inovácií.

Hlavnou víziou nového vedenia je preto posúvať PMÚ smerom k modernej, rešpektovanej a dôveryhodnej inštitúcii, ktorá bude nielen dôsledne dohliadať na dodržiavanie pravidiel hospodárskej súťaže, ale bude schopná promptne reagovať na nové výzvy spojené s globálne prepojenou ekonomikou. Pozerajúc sa na kolegov a kolegyně a ich každodennú prácu, nemám pochybnosti o tom, že sa nám to podarí.

Peter Demčák sa stal podpredsedom PMÚ 1.8.2023. V minulosti tu už riadil odbor kartelov a odbor legislatívno-právny a európskych záležitostí. Tesne pred návratom šéfoval odboru zdravotníctva na Sekcii plánu obnovy na Úrade vlády. Pôsobil tiež v Transparency International Slovensko a v rôznych advokátskych kanceláriách. O jeho prvých mesiacoch v novej úlohe sme mu položili pár otázok.

Podpredsedom PMÚ ste od augusta 2023. Ako hodnotíte prvých 5 mesiacov?

V prvom rade som sa snažil zanalyzovať situáciu po personálnej a prípadovej (vecnej) stránke. Niektoré prípady PMÚ konzumovali zvýšenú kapacitu a ich význam bol pre súťaž veľmi nízky, bolo preto potrebné prioritizovať. Ďalšou podstatnou výzvou bol personálny „audit“, potreba dopĺňať stav casehandlerov a nastaviť výberový proces pre analytickú jednotku Útvoru hlavného ekonóma.

Máme pred sebou stále veľké výzvy, najmä väčšie priblíženie úradu verejnosti a zameranie sa na podstatné a významné prípady. Našou úlohou musí byť aj pri relatívne obmedzených kapacitách realizovanie zmysluplnej činnosti.

Na PMÚ ste už v minulosti pôsobili (okrem iného) ako riaditeľ odboru kartelov. Čo Vás motivovalo vrátiť sa sem?

Práca vo verejnom sektore ponúka ľuďom výraznú satisfakciu, takú, akú v privátnom sektore môžete dosiahnuť spravidla len výnimočne. To je podľa mňa jeden z najvýraznejších motivačných prvkov, ktorý ľudí láka pri úvahe pracovať pre štát. A to napriek tomu, že v štátnom sektore sa prejavujú aj neželané externality, ktoré môžu profesionálov odrádzať od vstupu do služieb štátu. PMÚ ako výkonný regulátor so silnými kompetenciami ponúka možnosť zmysluplne naplniť túto motiváciu.

Aké sú kľúčové témy/priority, ktorým sa v najbližšom období chcete v rámci výkonných odborov venovať?

Určite je dôležitou otázkou stabilizácie teamov, čo sa nám postupne (verím) bude dariť naplňať. Prioritou v oblasti antitrustu je stať sa proaktívnym, nie reaktívnym súťažným úradom. Teda aktívne vyhľadávať prípady, šetriť sektory a zasahovať tam, kde to má zásadný význam pre ochranu spotrebiteľov a samotnej súťaže.

Rezervy sú určite v oblasti odhaľovania protisúťažných vertikálnych dohôd. Pri kartelových dohodách by sme sa radi posunuli od „mechanického“ posudzovania bid riggingových prípadov k novým témam, ktoré zasahujú ekonomiku výrazne a sú zatiaľ relatívne „nedotknutou“ oblasťou. V tomto smere chceme byť advokačne silní a adresne prezentovať podnikateľom naše zistenia a odporúčania pre ich business modely správania.

Pre oblasť posudzovania koncentrácií podnikateľov by sme radi navrhli zmeny v notificačných kritériách. Časť dôležitých fúzií, ktoré formálne nenapĺňajú obrátové kritériá, totiž dnes nie sú posudzované súťažnou autoritou, napriek tomu, že významne ovplyvňujú súťažné a spoločenské prostredie.

V novembri 2023 sa na PMÚ vytvoril Útvár hlavného ekonóma, ktorý organizačne patrí pod Vás. Aké máte od neho očakávania?

Vytvorenie a etablovanie útvaru chief economistu bol jeden zo zásadných bodov stratégie, s ktorou som ja (a tiež predseda úradu) kandidoval na tento post. Súťažný úrad bez ekonomicko-analytickej jednotky dnes nemôže plnohodnotne fungovať. Podarilo sa nám v dobre nastavenom výberovom procese vybrať podľa môjho názoru kvalitného kandidáta. Vladimír Peciar má slušné renomé medzi analytikmi. Verím, že sa nám podarí do súťažnej ekonómie priniesť moderné, na dátach založené, kvantitatívne prístupy. Z krátkodobého hľadiska sa zameriame na stav konkurencie na slovenskom trhu práce a analýzu vývoja cien tovarov v potravinových reťazcoch.

Ako by ste v skratke vysvetlili prínos Protimonopolného úradu? Môžete vymenovať významné prípady na ktorých ste pracovali aj v minulosti.

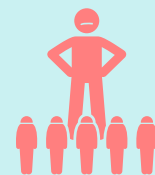
PMÚ počas svojej existencie bojoval (niekedy viac, inokedy menej úspešne) o svoju pozíciu významného regulátora. V minulosti sme sa podieľali na významných prípadoch odhalenia kartelu gastrofiriem, ktorý viedol k legislatívnemu zrušeniu povinnosti zamestnávateľov financovať tento model stravovania. PMÚ odhalil protisúťažnú dohodu v oblasti určovania cien potravín, niekoľko významných kartelových dohôd v oblasti IT sektora či stavebníctva, resp. maloobchodného predaja automobilov. Férová súťaž znamená spravodlivé podmienky pre podnikateľov, šetrí verejné zdroje, ktoré „unikajú“ pri horizontálnych kolúziách, bráni vzniku monopolov či dominantov, ktorí by mohli zneužiť svoje postavenie. Znie to síce ako klišé, ale nič nás nemôže ospravedlniť, ak nebudeme poctivo a dôsledne aplikovať naše silné kompetencie na dosiahnutie týchto cieľov.

Kde vidíte PMÚ o päť rokov? Čo by ste chceli dosiahnuť?

Osobne by som bol najspokojnejší, ak by som o päť rokov videl, že ľudí práca na úrade skutočne baví a naplňa. Všetko ostatné, t.j. výsledky a dôvera verejnosti, sa potom „dostaví“ už automaticky. :)

Zneužívanie dominantného postavenia

- 35 nových podnetov
- 8 prešetrovaní
- 5 správnych konaní

Vertikálne dohody

15 nových podnetov <
väčšina podnetov sa týkala <
vysielania českých TV staníc v SR
2 prešetrovania <

Kartely

- 35 nových podnetov
- 48 prešetrovaní (z toho 13 začatých v predchádzajúcich rokoch)
- 6 správne konania
- 4 rozhodnutia
- cieľom je posun k novým témam

Koncentrácie

27 správnych konaní (z toho 4 <
začaté v predchádzajúcich
rokoch).
23 rozhodnutí <
ambícia navrhnúť zmeny <
notifikačných kritérií

ROZHOVOR

EÚ prijala v júli 2022 Akt o digitálnych trhoch (Digital Markets Act - DMA). Jeho cieľom je pomôcť vytvoriť spravodlivé podmienky pre všetky spoločnosti na digitálnom trhu v EÚ, a tým zlepšiť hospodársku súťaž v digitálnom sektore. Nové kompetencie vyplývajúce z tohto nariadenia pribudnú aj PMÚ.

*Na otázky týkajúce sa DMA, jeho aplikácie či výzvy v tejto oblasti nám odpovedala **Lucia Bónová**, vedúca útvaru pre implementáciu nariadenia DMA a presadzovanie antitrustových pravidiel v oblasti digitálnych platforiem na Generálnom riaditeľstve pre hospodársku súťaž Európskej komisie (EK).*

Odhalila doterajšia aplikácia DMA potrebu úpravy/doplnenia DMA o nové nástroje, povinnosti?

DMA je nový nástroj, ktorý bol vyvinutý s cieľom podporiť súťaživosť a spravodlivosť na digitálnych trhoch v Európe. Je síce ešte skoro, ale na jeho základe začíname vidieť zmeny. Pravidelne vyhodnocujeme efektívnosť našich aktivít. Keď získame dostatok údajov a spätnú väzbu, posúdime, či je potrebné DMA upraviť. Zatiaľ máme plné ruky práce s aplikovaním tejto verzie 😊.

Podľa doterajších skúseností s uplatňovaním DMA, sú zdroje a nástroje EK postačujúce? Akú sú podľa doterajších skúseností výzvy pre EK v danej oblasti?

Ako v každej administratíve, aj tu sú zdroje výzvou. Máme stabilný tím takmer 80 ľudí v rámci DG COMP-u (Generálne riaditeľstvo pre hospodársku súťaž EK) a DG CNECT-u (Generálne riaditeľstvo pre komunikačné siete, obsah a technológie EK). A nie sme sami – máme aj kolegov z národných súťažných orgánov, ktorí sú vyslaní pomôcť nám – to je ďalší dôležitý zdroj. Ale neskrývam, že je to veľká úloha a očakávam, že tím sa v budúcnosti rozrastie.

Kolko zamestnancov EK pracuje na uplatňovaní a kontrole pravidiel a aké je to náročné z hľadiska ľudských zdrojov, špecializácie zamestnancov, technického vybavenia, času?

Nie je to iba o množstve zdrojov, ale skôr o nájdení správnych ľudí na konkrétne úlohy. Náš tím pozostáva z právnikov, ekonómov (vrátane tzv. behaviorálnych špecialistov), dátových vedcov a inžinierov. Je dôležité mať multidisciplinárny prístup k DMA, keďže presadzovanie sa týka niektorých veľmi technických otázok. Môžeme sa spoľahnúť aj na našich kolegov z JRC (Spoločné výskumné centrum EK) a v prípade potreby špecifickej kompetencie nám pomáhajú externí konzultanti.

Ako hodnotíte doterajší priebeh procesu dezignovania gatekeeperov a hodnotenia súladu s pravidlami DMA, keďže na to mala EK od účinnosti relatívne málo času?

Väčšinu svojho profesionálneho života som sa zaoberala aplikovaním regulácie v oblasti fúzií, čiže prostredia s rýchlym tempom poznám dobre. Priznávam, že minulé leto bolo náročné, myslím si však, že sme tento proces zvládli veľmi dobre, a to aj preto, že sme jeho prípravám venovali veľa času. Vyskytlo sa niekoľko zložitých právnych a faktických otázok, ktoré bolo potrebné vyriešiť pomerne rýchlo, ale aj to je niekedy dobré 😊.

Zatiaľ je dezignovaných pár gatekeeperov a ich core platform services. Ktoré spoločnosti budú podľa EK najbližšie dezignované?

Súčasný rozsah DMA zahŕňa 6 spoločností a 22 služieb. Toto nie je bezvýznamné, keďže v DMA existuje vyše 20 povinností, z ktorých mnohé platia plošne. Prebieha jedno kvalitatívne prešetrovanie trhu, ktoré sa čoskoro uzavrie. Zároveň prišli nové notifikácie a v máji bude určených viac služieb. DMA je živý nástroj: keďže nové služby dosahujú prahové hodnoty, spoločnosti ich musia oznamovať.

Aké dopady budú mať zmeny u gatekeeperov na užívateľov produktov a služieb, napr. aj v oblasti miery cielenia reklamy?

DMA je legislatíva, ktorá mení spôsob hry v tom zmysle, že núti gatekeeperov prehodnotiť svoje obchodné modely a postupy, ktoré dlho používajú. Pokiaľ ide o cielenú reklamu, musia si od používateľov vyžiadať súhlas na kombinovanie údajov z rôznych služieb a pokiaľ ich nezískajú, musia týmto používateľom naďalej poskytovať porovnateľnú službu. To je podstatné.

EK bezprostredne po uplynutí termínu na splnenie povinností vyplývajúcich z DMA ohlásila konania voči trom gatekeeperom pre neplnenie si týchto povinností. V čom vidí EK hlavné porušenia z ich strany a ako by mohli ohroziť naplnenie hlavných cieľov DMA? V akom časovom horizonte očakáva EK rozhodnutia súdov v daných veciach?

Po stanovenom termíne sme analyzovali správy o súlade od gatekeeperov a viedli sme workshopy o dodržiavaní pravidiel. Na základe toho, ako aj našich predchádzajúcich interakcií s gatekeepermi sme si všimli, že navrhované riešenia nemusia byť úplne vyhovujúce. Začali sme teda konania s cieľom zistiť, či to je tak v tomto prípade. Posnažíme sa ukončiť tieto konania do 1 roka. Spoločnosti potom môžu napadnúť naše zistenia pred európskymi súdmi. Keď a ak sa tak stane, časové rámce budú v rukách súdov.

Na Slovensku po prijatí a implementovaní DMA zarezonovala aj otázka ohľadom možného negatívneho dopadu tejto regulácie na užívateľskú skúsenosť s niektorými službami gatekeeperov. Často sa spomína napríklad nemožnosť dostať sa z vyhľadávača Google do Google maps pri vyhľadávaní miest ako sú reštaurácie alebo hotely. Bude EK adresovať aj takéto obavy týkajúce sa spokojnosti a užívateľského komfortu spotrebiteľov?

DMA prináša mnoho zmien, vrátane zmien skúseností používateľov. Roky sme boli zvyknutí vidieť určité veci a zrazu už tam nie sú alebo fungujú inak. Problémom však bolo, že tieto služby navrhla jedna spoločnosť – jedna spoločnosť nám vravela, ako by sa nám veci mali páčiť. A to z dlhodobého hľadiska nie je dobré. Takže teraz, v prechodnom období, máme iný dojem a niekedy sa to môže zdať akoby šlo o zmenu k horšiemu. Občas je však dobré urobiť krok späť, aby nové príležitosti priniesli niečo nové, potenciálne lepšie. A najlepšie inovácie pochádzajú z narušenia.

Aké sú doposiaľ skúsenosti EK so spoluprácou s národnými súťažnými autoritami? Prebieha spolupráca už v súčasnosti?

DMA je európsky projekt zameraný na zosúladienie pravidiel v záujme jednotného digitálneho trhu v Únii. Národné súťažné orgány sú však kľúčom k úspechu DMA – pomáhajú nám so zdrojmi, ako som vysvetlila vyššie, no súčasne budú kľúčovými pri monitorovaní dodržiavania DMA a s tým súvisiacich našich vyšetrovaniach. Holandský súťažný orgán je v tejto oblasti obzvlášť aktívny, ale nie je jediným.

V čom sú očakávané úskalia spolupráce národných súťažných autorít (a to aj špecificky malých krajín s obmedzenými zdrojmi) s Komisiou v rámci kompetencií DMA?

Každý by mal pomáhať, ako vie. Menšie úrady dobre poznajú svoju jurisdikciu. Môžu mať oči otvorené a nahlásiť, ak zbadajú niečo, čo nefunguje. To by malo byť prípustné u každého. A keď prijmeme opatrenie na presadzovanie práva, všetci budú mať z toho úžitok.

Akú mieru/intenzitu spolupráce očakáva Komisia s národnými súťažnými autoritami do budúcnosti, keďže až v tomto období bude zrejme dochádzať k legislatívnym zmenám v rámci posilnenia kompetencií národných súťažných/kompetentných autorít v tejto oblasti?

DMA predvída rolu národných súťažných orgánov v kontexte DMAC (poradný výbor pre digitálne trhy), s ktorým sa konzultujú rozličné rozhodnutia podľa DMA. Niektoré vnútroštátne úrady sú tiež súčasťou HLG (skupina na vysokej úrovni), ktorá je ďalším poradným orgánom. Rozprávame sa teda často a mali by sme si to takto udržať.

Do akej miery sa bude prelínať uplatňovanie pravidiel DMA a súťažných prípadov. Aké riziká existujú, resp. aké riziká je možné očakávať? Majú už nejaké reakcie od gatekeeperov, že by mohlo dochádzať v tomto kontexte k zníženiu právnej istoty podnikateľov?

DMA nevplyva na presadzovanie práva hospodárskej súťaže na európskej ani národnej úrovni. Zatiaľ čo zákon o hospodárskej súťaži môže riešiť akúkoľvek spoločnosť a akýkoľvek typ správania, rozsah DMA je pomerne úzky – vzťahuje sa iba na tzv. gatekeeperov a určené služby. Ak existuje správanie tzv. gatekeepera, ktoré je možné jednoznačne riešiť podľa oboch nástrojov, môžu existovať výhody na presadzovanie podľa DMA, keďže je priamejšie – nie je potrebné definovať trh, nie je potrebné poukázať na dominanciu a ani nie je potrebné ukázať účinky. To, čo je podľa DMA zakázané, tzv. určený gatekeeper jednoducho nesmie spraviť, bez ohľadu na trhový podiel. Takže si myslím, že otázka je nakoniec trochu akademická a neexistuje žiadna právna neistota. Súťažné právo a DMA sa navzájom posilňujú a tvoria symbiotický systém.

1. PÔSOBNOSŤ PMÚ

Protimonopolný úrad Slovenskej republiky (PMÚ) je nezávislým **ústredným orgánom štátnej správy Slovenskej republiky (SR) na ochranu hospodárskej súťaže a koordináciu štátnej pomoci**.

PMÚ zasahuje v prípadoch kartelov, zneužívania dominantného postavenia, vertikálnych dohôd, kontroluje koncentrácie, ktoré spĺňajú notifikačné kritériá a posudzuje konanie orgánov štátnej správy a samosprávy v prípade, že svojim konaním obmedzia hospodársku súťaž. Zabezpečuje tiež ochranu hospodárskej súťaže v oblasti štátnej pomoci.

Pôsobnosť a kompetencie PMÚ v oblasti ochrany hospodárskej súťaže vyplývajú z ustanovení **zákona č. 187/2021 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže** a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o ochrane hospodárskej súťaže). Týmto zákonom sa zároveň do právneho systému SR transponovala **smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1 z 11. decembra 2018 o posilnení právomocí orgánov na ochranu hospodárskej súťaže** v členských štátoch na účely účinnejšieho presadzovania práva a o zabezpečení riadneho fungovania vnútorného trhu (Smernica ECN+).

PMÚ aplikuje okrem slovenského aj európske právo hospodárskej súťaže. Súčasne v rámci Európskej siete pre hospodársku súťaž (ECN) plní úlohy, ktoré vyplývajú SR z členstva v Európskej únii (EÚ).

V rámci svojich právomocí stanovených zákonom o ochrane hospodárskej súťaže vykonáva predovšetkým **prešetrovanie** na relevantnom trhu, v správnom konaní **rozhoduje o porušení zákona vo veci dohôd obmedzujúcich súťaž, zneužívania dominantného postavenia a obmedzovania súťaže orgánmi štátnej správy a samosprávy**, zároveň vykonáva **kontrolu koncentrácií**, ako aj navrhuje opatrenia na ochranu a podporu hospodárskej súťaže.

V zmysle zákona č. 358/2015 Z. z. o úprave niektorých vzťahov v oblasti štátnej pomoci a minimálnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o štátnej pomoci) PMÚ ako koordinátor pomoci **zabezpečuje ochranu hospodárskej súťaže aj v oblasti štátnej a minimálnej pomoci**.

V úlohe koordinátora poskytovania štátnej pomoci sme na PMÚ realizovali množstvo aktivít smerujúcich k podpore poskytovateľov štátnej pomoci pri správnom nastavení a implementovaní pravidiel štátnej pomoci. Uskutočnili sme viac ako 100 stretnutí s poskytovateľmi pomoci a vykonávateľmi schém pomoci, vydal vyše 120 stanovísk k štátnej a minimálnej pomoci a zrealizovali niekoľko školení a workshopov.

PROTIMONOPOLNÝ ÚRAD SR

Predseda: Juraj Beňa

Podpredseda: Peter Demčák

Rozpočet 2023: 3 539 909,43 EUR

Počet zamestnancov k 31.12.2023: 75

Sídlo: Drieňova 24, Bratislava

Telefón: 02/22 12 21 10

E-mail: pmusr@antimon.gov.sk

2. PERSONÁLNE ZDROJE PMÚ A ORGANIZAČNÁ ŠTRUKTÚRA

PMÚ sa usiluje vytvárať vhodné pracovné prostredie pre svojich zamestnancov a priaznivé podmienky na celkový profesionálny rozvoj zamestnancov, čím pozitívne ovplyvňuje pracovné výkony.

V sociálnej oblasti v roku 2023 poskytoval v súlade zamestnancom viaceré benefity:

- + pružný pracovný čas,
- + týždenný pracovný čas v dĺžke 37,5 hodiny
- + 5 dní dovolenky nad rámec zákona,
- + pracovné voľno s náhradou mzdy v deň
- + sprevádzania školopovinného dieťaťa v prvý deň školského roka,
- + možnosť výkonu práce z domu v rozsahu maximálne 2 pracovných dní v mesiaci, od októbra 2023 v rozsahu najviac 2 dní v kalendárnom týždni,
- + služobný laptop na vykonávanie práce z domu,
- + plne platený deň služobného/pracovného voľna v prvom polroku,
- + príspevok na stravovanie,
- + príspevok na rekreáciu,
- + odmeny pri životných a pracovných jubileách,
- + peňažný dar pri narodení dieťaťa,
- + príspevok na doplnkové dôchodkové sporenie,
- + príspevok pre bezplatných darcov krvi,
- + finančná výpomoc pri úmrtí zamestnanca.

Pri príležitosti významných pracovných výročí zamestnankýň im vedenie PMÚ poďakovalo za profesionálnu a dlhoročnú prácu

PMÚ pokladá kvalitných zamestnancov za základ svojho fungovania. Keďže v priebehu minulého roka 10 kolegyň dosiahlo významné pracovné výročia svojho pôsobenia, vedenie PMÚ sa im pri tejto príležitosti poďakovalo za profesionálne plnenie úloh a dlhoročnú prácu.

Pri príležitosti významných pracovných výročí zamestnankýň im vedenie PMÚ poďakovalo za profesionálnu a dlhoročnú prácu

2.1. POČET ZAMESTNANCOV

K 31. 12. 2023 bolo v štátnozamestnaneckom pomere a pracovnoprávnom vzťahu v PMÚ celkovo **75 zamestnancov**, z toho **12 vedúcich štátnych zamestnancov**.

2.2. FLUKTUÁCIA ZAMESTNANCOV

V priebehu roka 2023 začalo na PMÚ pracovať **8 nových zamestnancov**.

Svoje pôsobenie na PMÚ ukončili 12 zamestnanci a trvale boli preložení 2 zamestnanci.

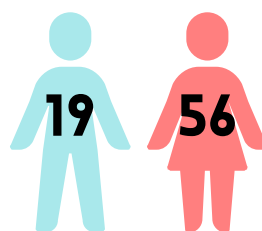
V roku 2023 PMÚ vyhlásil a zrealizoval **18 výberových konaní**.

2.3.PROFILÁCIA ZAMESTNANCOV

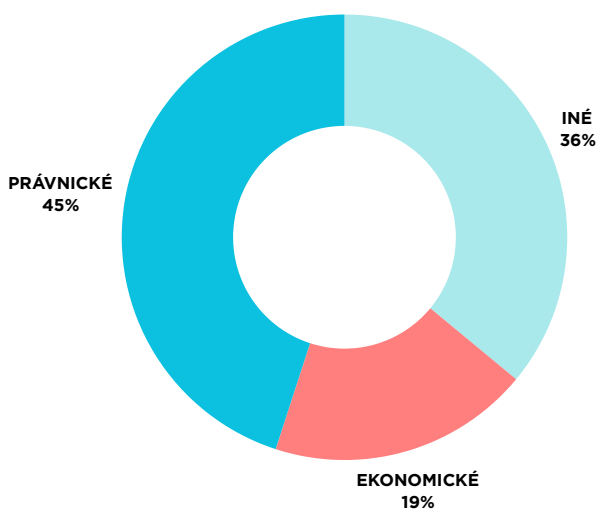
Podľa dosiahnutého vzdelania:

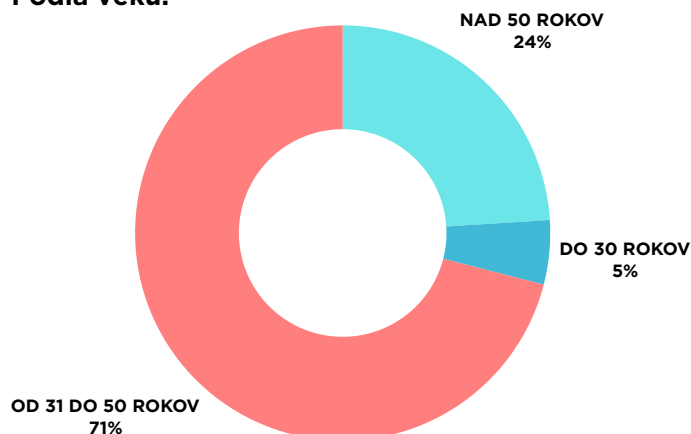
Podľa pohlavia:

Podľa zamerania vysokoškolského štúdia:

Podľa veku:

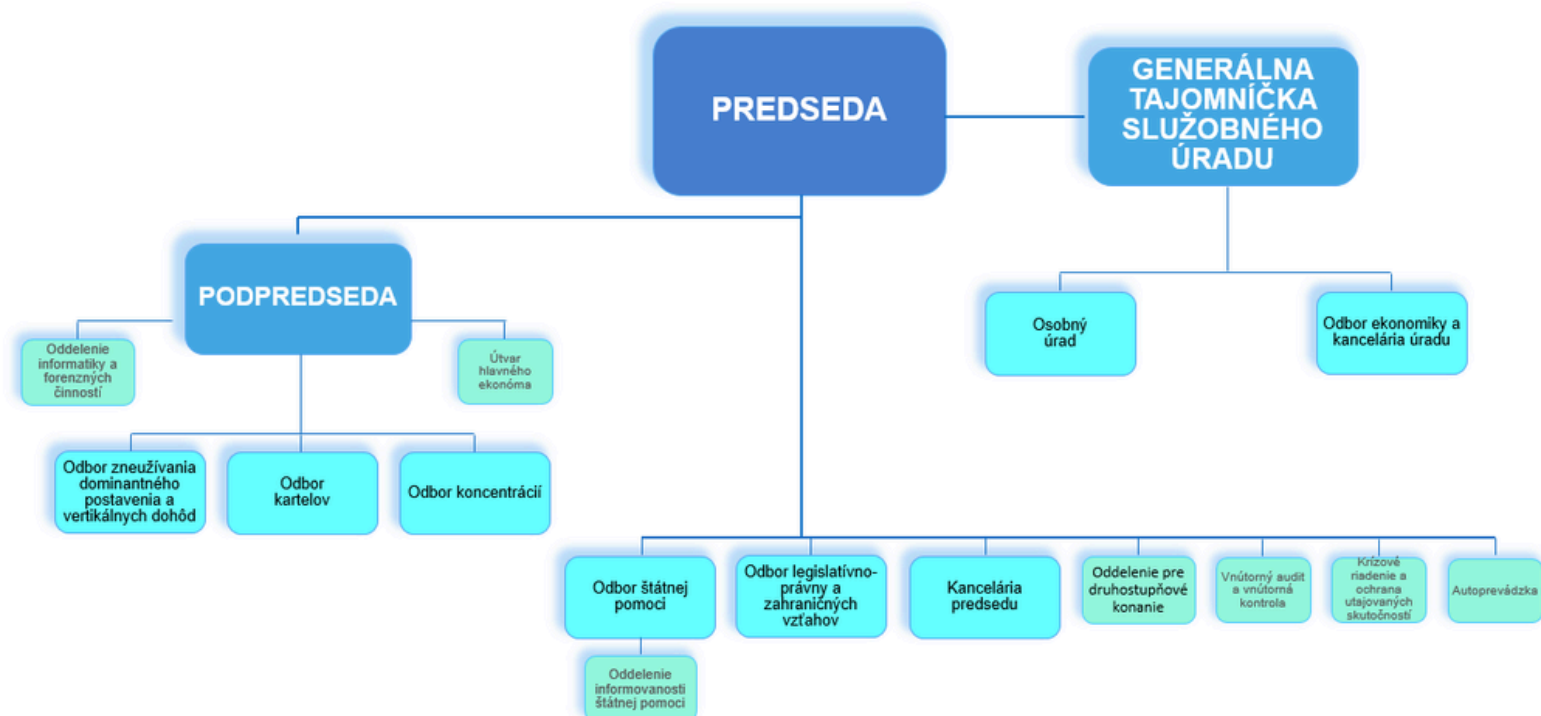

2.4 ORGANIZAČNÁ ŠTRUKTÚRA

PMÚ sa na základe svojho organizačného poriadku, ktorý bol v platnosti ku 31. 12. 2023 vnútorne členil na nasledovné organizačné útvary: **odbory, oddelenia a iné špecializované útvary**.

V novembri 2023 vytvoril PMÚ vlastnú analytickú jednotku - Útvar hlavného ekonóma, čím naplnil jednu z vízií predsedu a podpredsedu o fungovaní moderného súťažného orgánu. Analytické jednotky sú pevnou súčasťou súťažných autorít v krajinách EÚ, pričom ich hlavnou úlohou je poskytovať podporu výkonným zložkám v oblasti súťažnej ekonomie, analyzovať získané dáta, posudzovať stav hospodárskej súťaže na jednotlivých trhoch a podieľať sa na tvorbe stratégie súťažnej autority.

Organizačnú štruktúru PMÚ platnú k 31. 12. 2023 graficky znázorňuje nasledujúca organizačná schéma:

3. PROGRAMOVÝ ROZPOČET

Pre rok 2023, v rámci programu Hospodárska súťaž a podprogramu OEKOT Informačné technológie financované zo štátneho rozpočtu – Protimonopolný úrad SR, mal PMÚ k dispozícii **schválený rozpočet vo výške 3 291 020 eur vo forme výdavkov a 1 000 000 eur vo forme príjmov**.

PMÚ v roku 2023 uložil pokuty v celkovej výške **29 119 074,69 eur**. **Právoplatné pokuty dosiahli výšku 84 020,79 eur**, z čoho:

- **81 226 eur** tvoria právoplatne uložené pokuty za porušenia ustanovení zákona o ochrane hospodárskej súťaže a
- **2 794,79 eur** tvoria právoplatne uložené pokuty za porušenia ustanovení zákona o štátnej pomoci.

V roku 2023 dosiahol PMÚ **príjmy** v celkovej výške **1 209 091,02 eur**. Túto sumu sa tvoria primárne príjmy z pokút (1 207 680,69 eur), ktoré PMÚ uložil za porušenie predpisov v uplynulom, ako aj v predchádzajúcich rokoch, a tiež iné nedaňové príjmy (1 410,33 eur).

Príjmy z pokút sú príjmom štátneho rozpočtu.

Skutočné plnenie rozpočtu v roku 2023 je nasledovné (v eur):

	Schválený rozpočet	Skutočnosť
Príjmy	1 000 000	1 209 091,02
Výdavky	3 291 020	3 539 909,43

Na rok 2023 boli PMÚ schválené **výdavky** v sume **3 291 020 eur**. Táto suma bola realizovanými rozpočtovými opatreniami upravená na 3 575 195,20 eur, z ktorých bolo vyčerpaných 98,80 %, t.j. 3 539 909,43 eur.

Rozdiel medzi schváleným a upraveným rozpočtom predstavujú realizované rozpočtové opatrenia Ministerstva financií SR a Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR v roku 2023, ktoré súviseli najmä so schválenými

žiadosťami o platbu.

Rozpočet pre rok 2024 bol oproti roku 2023 navýšený z dôvodu sťahovania sídla PMÚ a tiež z dôvodu zmeny spôsobu financovania administratívnych kapacít od januára 2024 (presun z prostriedkov Operačného programu Technická pomoc na štátny rozpočet).

Schválený rozpočet pre PMÚ na rok 2024 je nasledovný (v eur):

	Schválený rozpočet
Príjmy	1 000 000
Výdavky	4 087 705

4. HOSPODÁRSKA SÚŤAŽ

4.1 CELKOVÁ BILANCIA AKTIVÍT PMÚ V ROKU 2023

4.1.1 Rozhodovacia činnosť

PMÚ v roku 2023 vydal vo veci porušenia pravidiel hospodárskej súťaže a v oblasti kontroly koncentrácií celkovo **31 rozhodnutí**.

Z celkového počtu rozhodnutí PMÚ bolo v **prvostupňovom konaní vydaných 27**, z ktorých 23 sa týkalo kontroly koncentrácií a 4 rozhodnutia boli vo veci dohody obmedzujúcej súťaž.

Rada Protimonopolného úradu Slovenskej republiky (Rada PMÚ), ktorá je druhostupňovým orgánom, v rámci preskúmania rozhodnutí PMÚ vydaných v prvostupňovom konaní vydala **4 rozhodnutia**: 1 rozhodnutie vo veci zneužívania dominantného postavenia, 1 rozhodnutie vo veci dohody obmedzujúcej súťaž a 2 rozhodnutia týkajúce sa nespolupráce s PMÚ.

Prehľad počtu rozhodnutí, ktoré v roku 2023 vydali PMÚ a Rada PMÚ v oblastiach pôsobnosti uvádzame v nasledujúcej tabuľke:

	Koncentrácie	Zneužívanie dominantného postavenia	Dohody obmedzujúce súťaž	Pokuta za nespoluprácu s PMÚ	CELKOVO
1.stupeň	23	0	4	0	27
2.stupeň	0	1	1	2	4
SPOLU	23	1	5	2	31

Najviac rozhodnutí bolo vydaných vo veci posúdenia koncentrácií - 23.

Z uvedeného počtu PMÚ:

- ▶ 17 rozhodnutiami vydal **súhlas s koncentráciou** (vo 8 prípadoch súťažne neproblémových koncentrácií uplatnil inštitút vydania rozhodnutia bez odôvodnenia),
- ▶ 2 rozhodnutiami vydal **súhlas s koncentráciou spolu s uložením určitých podmienok a povinností**,
- ▶ 2 rozhodnutiami **zastavil správne konanie vo veci posúdenia koncentrácie**,
- ▶ 1 rozhodnutím **uložil pokutu vo výške 21 miliónov eur** za porušenie povinnosti oznámiť koncentráciu a za porušenie zákazu vykonávať práva a povinnosti vyplývajúce z koncentrácie (uložil ju podnikateľovi v pekárskom segmente) a
- ▶ 1 rozhodnutím **rozhodol o vrátení správneho poplatku**.

Ďalší významný počet rozhodnutí v minulom roku zaznamenal PMÚ v oblasti dohôd obmedzujúcich súťaž, pričom **4 rozhodnutia** vydal PMÚ v prvostupňovom konaní a **1 rozhodnutie** vydala Rada PMÚ v druhostupňovom konaní. PMÚ nimi rozhodol o porušení pravidiel hospodárskej súťaže, konkrétne o kartelových dohodách, ktoré dotknutí podnikatelia uzatvorili v súvislosti s verejnými obstarávaniami (VO), verejnými alebo obdobnými súťažami. **Pokutami v súhrnnej výške presahujúcej 8 miliónov eur sankcionoval celkovo 14 podnikateľov. Rozhodol tiež o uložení zákazu účasti počas 1 roka alebo 3 rokov vo VO v prípade 12 podnikateľov.** Kartelové dohody medzi podnikateľmi odhalil PMÚ v oblastiach:

- výstavby a sprevádzkovania elektrického zariadenia,
- dodania gastrotechnologického zariadenia,
- dodania technológií pekárenského priemyslu a
- kontroly a údržby trasy elektrického NN vedenia.

Pri stanovení výšky pokuty a doby zákazu účasti vo VO **zohľadnil** PMÚ žiadosti o **účasť na programe zhovievavosti**, ako aj o **urovnanie**, ktoré mu predložili niektorí účastníci kartelových dohôd.

Predmetom preskúmania Radou PMÚ bolo aj prvostupňové rozhodnutie PMÚ o **zneužívaní dominantného postavenia organizáciou LITA**, autorská spoločnosť, z roku 2022. Za porušenie pravidiel hospodárskej súťaže v oblasti verejného prenosu jej **Rada PMÚ potvrdila pokutu vo výške takmer 58 tisíc eur**.

Na základe doručených rozkladov účastníkov konaní voči prvostupňovým rozhodnutiam, preskúmala **Rada PMÚ** tiež prvostupňové rozhodnutia PMÚ týkajúce sa rôznych foriem nespolupráce s PMÚ a **2 rozhodnutiami uložila celkovo vyše 14-tisícovú pokutu 2 podnikateľom** – GAS FAMILIA, s.r.o., a PP & P Co., s.r.o.

Minulý rok bola **najvyššia uložená pokuta vo výške 21 mil. eur a PMÚ ňou sankcionoval podnikateľa v pekárskom segmente** za porušenie súvisiace s neoznámením koncentrácie a jej implementáciou bez súhlasu PMÚ. Rozhodnutie dosiaľ nenadobudlo právoplatnosť vzhľadom na to, že podnikateľ uplatnil svoje právo podať rozklad druhostupňovému orgánu PMÚ – Rade PMÚ.

Celková výška pokút, ktoré PMÚ alebo Rada PMÚ v roku 2023 uložili podnikateľom za porušenie zákona o ochrane hospodárskej súťaže presiahla **29 mil. eur**. Svojimi **8 rozhodnutiami** ich uložili celkovo **18 podnikateľom**, pričom 4 z rozhodnutí nadobudli právoplatnosť v tom istom roku. Z uvedenej celkovej výšky pokút uložených za porušenie pravidiel hospodárskej súťaže boli **právoplatne uložené pokuty vo výške 81 226 eur spolu 6 podnikateľom**.

4.1.2 Ďalšie významné činnosti a aktivity

PMÚ uskutočnil viacero **aktivít v rámci súťažnej advokácie**, ktorými sa usiloval zlepšiť povedomie verejnosti o význame a princípoch fungujúcej hospodárskej súťaže, a tým predchádzať porušeniam jej pravidiel. Taktiež sa snažil presadzovať **politiku férového súťažného prostredia** v rôznych oblastiach spoločenského života.

V rámci medzirezortného pripomienkového konania v roku 2023 PMÚ zaslal **pripomienky k 52 materiálom**, najmä z hľadiska ochrany hospodárskej súťaže, ale aj mimo tohto rámca. Z uvedeného počtu zaslal zásadné pripomienky k

8 návrhom, odporúčacie pripomienky k 40 návrhom a súčasne zásadné i odporúčacie pripomienky si uplatnil k 4 návrhom. PMÚ si teda **uplatnil zásadné pripomienky k 12 materiálom**.

V rámci európskej legislatívy týkajúcej sa hospodárskej súťaže EÚ ešte v roku 2022 prijala **Akt o digitálnych trhoch** (nariadenie DMA), ktorý má pomôcť vytvoriť spravodlivé podmienky pre všetky spoločnosti na digitálnom trhu v EÚ, a tým zlepšiť hospodársku súťaž v digitálnom sektore. PMÚ ako gestor implementácie tohto nariadenia začal v roku 2023 pripomienkové konanie k návrhu legislatívy, ktorá implementuje nové pravidlá do právneho poriadku SR. Podľa týchto legislatívnych zmien **bude PMÚ v rámci SR vykonávať niektoré práva aj povinnosti vyplývajúce členským štátom z nariadenia DMA a spolupracovať s EK** pri jeho aplikácii. Zároveň bude mať právomoc vykonávať prešetrovania v rámci trhu SR na účely čl. 38 ods. 7 Aktu o digitálnych trhoch, teda na účely zistenia, či strážcovia prístupu dodržiavajú stanovené pravidlá.

Minulý rok PMÚ informoval verejnosť o výsledkoch **prešetrovania**, ktoré uskutočňoval **v potravinárskom sektore na jar 2023**. V podrobnejšom dokumente vysvetlil svoje zistenia o úrovni hospodárskej súťaže v potravinárstve a zodpovedal nejasností verejnosti ohľadom toho, či za rastom cien potravín sú neprimerané marže obchodných reťazcov alebo či tzv. protiinflačná garancia mohla viesť k nedovolenej koordinácii medzi reťazcami s cieľom zvýšiť maloobchodné ceny potravín.

V záujme podpory konkurenčného prostredia v prospech spotrebiteľov PMÚ oslovoval predstaviteľov podnikateľského sektora či orgánov štátnej správy napr. ohľadom **zlepšenia podmienok nákupu elektronických diaľničných známok**, pochybností k **podmienkam plánovanej aukcie na používanie frekvencií mobilnými operátormi** či **monitorovania cenových a obchodných podmienok pri dodávke elektriny**.

Značnú pozornosť sústredil aj na **spoluprácu s úradmi na ochranu hospodárskej súťaže v zahraničí**, s ktorými si vymieňa poznatky, skúsenosti a osvedčené postupy. Intenzívnu bilaterálnu spoluprácu posilňoval najmä s partnerským úradom na ochranu hospodárskej súťaže v Českej republike (ČR). Úrady spoločne viedli odborné diskusie o aktuálnych a spoločných témach v oboch krajinách, ako aj možnostiach a nástrojoch na zvýšenie ochrany a podpory

hospodárskej súťaže. K zlepšeniu regionálnej spolupráce medzi 10 najbližšími úradmi na ochranu hospodárskej súťaže v Európe prispieva memorandum, ktoré minulý rok uzatvorili predstavitelia úradov s cieľom podporiť presadzovanie práva hospodárskej súťaže a rozvíjanie politiky hospodárskej súťaže.

PMÚ naďalej plnil úlohy, ktoré mu vyplývajú z členstva v EÚ, najmä vo vzťahu k medzinárodným inštitúciám **ECN** - Európska sieť úradov na ochranu hospodárskej súťaže a **OECD** - Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj. Predstavitelia PMÚ svojimi príspevkami počas podujatí, zasadnutí a odborných rokovaní na národnej aj medzinárodnej úrovni prezentovali skúsenosti, názory a postoje PMÚ k riešeniu otázok týkajúcich sa hospodárskej súťaže.

Pre širokú verejnosť PMÚ zorganizoval tradičnú **medzinárodnú konferenciu o aktuálnych trendoch v práve hospodárskej súťaže**. Podujatie bolo príležitosťou na výmenu názorov na dianie v oblasti hospodárskej súťaže a skúseností s expertmi na súťažné právo z inštitúcií na Slovensku aj v ďalších krajinách Európy. Zástupcovia PMÚ viedli školiace aktivity zamerané na zvyšovanie povedomia verejnosti o PMÚ, prínosoch hospodárskej súťaže či pravidlách štátnej a minimálnej pomoci, a zároveň verejnosti poskytovali priestor na prekonzultovanie nejasností.

Prostredníctvom rozličných komunikačných aktivít približoval PMÚ odbornej aj laickej verejnosti svoju prácu a významné výsledky. Vydal **177 tlačových správ týkajúcich sa ochrany hospodárskej súťaže a koordinácie štátnej pomoci**. Zverejňoval ich na svojej webovej stránke www.antimon.gov.sk, rozosielať ich aj zástupcom masmédií a ďalším stakeholderom. Svoje aktivity a zaujímavé novinky prezentoval aj v množstve príspevkov na sociálnych sieťach. PMÚ využíva svoj **profil na sociálnych sieťach X, LinkedIn, Instagram, Facebook a na Youtube**. Spracoval a poskytol **209 písomných odpovedí alebo stanovísk zástupcom masmédií** prevažne na Slovensku. Rovnako poskytol odpovede zástupcom odborných časopisov a iných druhov médií v zahraničí.

Za dôležitú súčasť práce pokladá udržiavanie dlhodobej vzájomnej **spolupráce s univerzitami na Slovensku**, pričom v zmysle uzavretých memoránd bližšie spolupracuje najmä s Právnickou fakultou Univerzity Komenského v Bratislave, Právnickou fakultou Trnavskej univerzity v Trnave a s

Ekonomickou univerzitou v Bratislave. Prostredníctvom krátkodobej stáže na PMÚ alebo odbornej konzultácie so zamestnancami PMÚ umožňuje študentom zvyšovať úroveň ich vedomostí o činnostiach PMÚ, ako aj získavať praktické skúsenosti, vďaka ktorým sa po skončení vysokoškolského štúdia môžu ľahšie uplatniť v praxi.

Prínosnou je tiež **spolupráca s orgánmi štátnej správy** SR týkajúca sa spoločného verejného záujmu.

4.2 PROTISÚŤAŽNÉ PRAKTIKY

Efektívne fungujúca hospodárska súťaž prináša benefity podnikateľom aj spotrebiteľom. V spravodlivom konkurenčnom prostredí podnikatelia môžu medzi sebou súperiť a navzájom si konkurovať cenou, kvalitou výrobkov či služieb a ďalšími kritériami. Prospech z dodržiavania pravidiel a princípov hospodárskej súťaže získavajú aj spotrebiteľia napr. v podobe nižších cien, vyššej kvality ponúkaných tovarov či služieb.

Obmedzenia hospodárskej súťaže sa môžu dopúšťať podnikatelia protizákonnými dohodami, a to v horizontálnom smere (v prípadoch kartelových dohôd) alebo vo vertikálnom smere (v prípadoch vertikálnych dohôd).

Pre udržanie spravodlivej hospodárskej súťaže je zároveň zakázané zneužívanie postavenia podnikateľom v dominantnom postavení na príslušnom trhu.

PMÚ môže zasiahnuť aj proti konaniu orgánov štátnej správy, územnej samosprávy, záujmovej samosprávy, ak svojím konaním zjavnou podporu zvyhodňujú určitého podnikateľa alebo iným spôsobom obmedzujú hospodársku súťaž.

Zákon o ochrane hospodárskej súťaže tiež stanovuje podnikateľom povinnosti, dodržiavanie ktorých je pre PMÚ nevyhnutné pri dosahovaní cieľov a vykonávaní svojich úloh pri ochrane a podpore hospodárskej súťaže.

Významným prínosom pre posilnenie ochrany hospodárskej súťaže sa v priebehu posledných rokov stali pre PMÚ zefektívnené vzťahy so subjektmi zapojenými do kontroly čerpania prostriedkov, ako aj spolupráca PMÚ s ďalšími orgánmi štátnej správy, ktorá sa uskutočňuje na základe memoránd alebo dohôd o vzájomnej spolupráci.

Počas uplynulých pár rokov PMÚ prijal viacero

podnetov na možné protisúťažné správanie v rozličných sektoroch hospodárstva SR. Zvýšený počet podnetov pre PMÚ pochádza od subjektov kompetentných v oblasti kontroly čerpania prostriedkov z európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF). V prvej fáze vyhodnotenia podnetu PMÚ predovšetkým skúma otázku svojej kompetencie vo veci konať, resp. vyhodnocuje, či ide o súťažný problém. Do fázy podrobnejšieho prešetrovania alebo správneho konania sa tak minulý rok dostalo niekoľko desiatok prípadov. Niekoľko správnych konaní začatých v minulých obdobiach presahuje aj do prebiehajúceho kalendárneho roka.

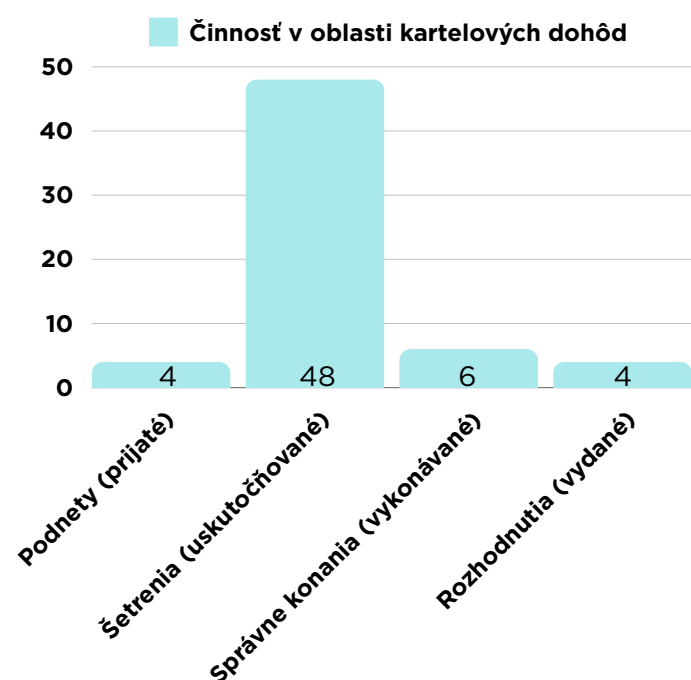
Prehľad činnosti PMÚ v oblastiach pôsobnosti dokumentujeme na nasledujúcich stranách.

4.2.1 Dohody obmedzujúce súťaž

4.2.1.1 Kartelové dohody

Jednou z najznámejších protisúťažných praktík sú kartelové dohody. Kvôli ich škodlivému dosahu na spotrebiteľov ich zaraďujeme **k najzávažnejším praktikám porušenia pravidiel hospodárskej súťaže**. PMÚ preto v minulom roku zameral svoju rozhodovaciu činnosť aj na takéto porušenia pravidiel hospodárskej súťaže.

V roku 2023 odbor kartelov PMÚ prijal **35 podnetov** a **začal 35 šetrení**, ktoré sa týkali možných dohôd obmedzujúcich súťaž. Vykonal aj ďalších **13 šetrení, ktoré začal v predchádzajúcich rokoch**. Zároveň odbor kartelov PMÚ viedol **6 správnych konaní**. Vo veci kartelových dohôd vydal **4 rozhodnutia**.

Program zhovievavosti a urovnanie účastníkov protisúťažných dohôd

V súvislosti s rozhodovacou činnosťou v prípadoch porušenia pravidiel hospodárskej súťaže PMÚ upriamuje pozornosť na možnosť využívania programu zhovievavosti a inštitútu urovnania, na základe ktorých **môžu podnikatelia od PMÚ získať zníženie sankcie alebo úplne oslobodenie sa od sankcie**, ktorú by im PMÚ inak uložil. V prípadoch zakázaných kartelových dohôd je možné oba spomenuté inštitúty aplikovať u podnikateľa súčasne.

Ak účastník dohody obmedzujúcej súťaž využije **program zhovievavosti**, PMÚ mu

➤ **neuloží žiadnu pokutu**, ak ako prvý predloží dôkazy o porušení zákona alebo

➤ **zniži pokutu až do 50 %**, ak predloží dôkazy predstavujúce pridanú hodnotu k dôkazom, ktoré PMÚ už má k dispozícii.

Zároveň v prípadoch využitia programu zhovievavosti PMÚ účastníkovi zakázanej dohody **automaticky neuloží zákaz účasti vo VO**.

Ďalšou možnosťou, ako znížiť pokutu je tzv. **urovnanie**. Ide o prípady, keď podnikateľ nemá žiadne nové dôkazy o dohode, ktorej bol účastníkom, ale **prizná svoju účasť na porušení zákona a prevezme zodpovednosť** za takúto účasť. Podnikateľovi, ktorý sa urovná PMÚ uloží **zákaz účasti vo VO na 1 rok a zníži pokutu až o 50 % (vertikálne dohody), resp. o 30 % (kartely a zneužitie dominantného postavenia)**.

Oba spomenuté inštitúty boli uplatnené v prípadoch kartelových dohôd uvedených v nasledujúcich odsekoch.

VYBRANÉ PRÍPADY KARTELOV RIEŠENÉ V RÁMCI PRVOSTUPŇOVÉHO KONANIA

Kartelová dohoda vo VO pri výstavbe a uvedení do prevádzky elektrického zariadenia

PMÚ dňa 11. 9. 2023 vydal rozhodnutie, ktorým uložil 4 podnikateľom pokuty v celkovej výške 7 233 751,00 eur za uzatvorenie kartelovej dohody, ktorá je porušením zákona o ochrane hospodárskej súťaže (konkrétne § 4 ods. 1 v spojení s § 4 ods. 4 písm. a), c) a f)). PMÚ zároveň uložil zákaz účasti vo VO 3 z dotknutých podnikateľov na 3 roky a 1 podnikateľovi na 1 rok.

PMÚ začal prešetrovanie na základe podnetu od Nadácie Zastavme korupciu pre podozrenie na možné protisúťažné konanie podnikateľov spočívajúce v koordinácii ich postupu pri predkladaní ponúk do verejného obstarávania. Toto VO vyhlásila Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s., a jeho predmetom bola dodávka stavebných a montážnych prác, súvisiacich tovarov a služieb potrebných pri výstavbe a uvedení do prevádzky elektrického zariadenia.

Na základe výsledkov prešetrovania PMÚ začal správne konanie voči 6 podnikateľom vo veci novej dohody obmedzujúcej súťaž, o čom informoval prostredníctvom tlačovej správy dostupnej na webovej stránke PMÚ.

PMÚ získal v správnom konaní informácie a podklady, na základe ktorých dospel k záveru, že 4 podnikatelia svoj postup v procese prípravy a predkladania súťažných ponúk do verejnej súťaže koordinovali. Voči ostatným 2 podnikateľom konanie zastavil, keďže sa nepreukázalo, že porušili ustanovenia zákona o ochrane hospodárskej súťaže.

PMÚ uložil pokutu v plnom rozsahu a zároveň zákaz účasti vo VO na 3 roky 3 podnikateľom. Štvrtému podnikateľovi pokutu dodatočne znížil a zároveň mu uložil zákaz účasti vo VO na 1 rok, keďže podnikateľ využil inštitút urovnania, keď priznal účasť na porušení zákona a prevzal za to zodpovednosť.

Toto rozhodnutie vydal prvostupňový orgán PMÚ v danej veci opätovne, keďže predtým vydané prvostupňové rozhodnutie Rada PMÚ v januári 2023 na účel správneho zistenia a posúdenia skutkového stavu zrušila a vec mu vrátila na nové prejednanie a rozhodnutie (pozrite podkapitolu 4.4 Druhostupňové konania).

Rozhodnutie PMÚ dosiaľ nenadobudlo právoplatnosť, keďže účastníci konania podali voči rozhodnutiu v zákonnej lehote opravný prostriedok – rozklad a rozhodnutie sa stalo predmetom preskúmania Radou PMÚ.

Kartelová dohoda pri dodaní zariadenia z oblasti gastrotechnológie

PMÚ dňa 10. 11. 2023 svojím rozhodnutím uložil 4 podnikateľom pokuty v celkovej výške 564 411 eur a zákaz účasti vo VO na 3 roky za uzatvorenie kartelovej dohody, ktorá je podľa zákona o ochrane hospodárskej súťaže zakázaná (konkrétne

§ 4 ods. 1 v spojení s § 4 ods. 4 písm. a), c) a f) zákona č. 136/2001 Z. z. v znení účinnom do 31. 5. 2021).

PMÚ v nadväznosti na podnet od Ministerstva hospodárstva SR (MH SR) začal prešetrovanie podozrenia z koordinácie podnikateľov pri predkladaní ponúk do súťaže na dodanie zariadenia z oblasti gastrotechnológie. Súťaž vyhlásil prijímateľ nenávratného finančného príspevku z prostriedkov štrukturálnych fondov EÚ v rámci operačného programu Výskum a inovácie. Následne, na základe výsledkov prešetrovania začal PMÚ správne konanie vo veci novej dohody obmedzujúcej súťaž.

Po preskúmaní informácií a podkladov získaných počas správneho konania dospel PMÚ k záveru, že účastníci správneho konania v procese prípravy a predkladania súťažných ponúk do verejnej súťaže nepostupovali samostatne, ale svoj postup koordinovali.

Rozhodnutie PMÚ zatiaľ nenadobudlo právoplatnosť, keďže účastníci konania uplatnili svoje právo podať voči nemu v zákonnej lehote rozklad.

Kartelová dohoda vo verejnej súťaži súvisiacej s dodaním technológií pre pekárenský priemysel

PMÚ dňa 25. 7. 2023 vydal rozhodnutie, ktorým uložil 3 podnikateľom pokuty v celkovej výške 236 892 eur a 2 z nich aj zákaz účasti vo VO na 1 rok, resp. 3 roky za uzatvorenie kartelovej dohody, ktorá je zakázaná (konkrétne v zmysle § 4 ods. 1 v spojení s § 4 ods. 4 písm. a), c) a f) zákona o ochrane hospodárskej súťaže v znení účinnom do 31. 5. 2021 - zákon č. 136/2001 Z. z.).

PMÚ na základe podnetu prijatého od MH SR začal prešetrovanie podozrenia z koordinácie podnikateľov pri predkladaní ponúk do verejnej súťaže, ktorej predmetom bolo dodanie technológií na zvýšenie efektivity vo výrobnom procese a uplatniteľných v pekárenskom priemysle. Verejnú súťaž vyhlásil prijímateľom nenávratného finančného príspevku z prostriedkov štrukturálnych fondov EÚ v rámci operačného programu Integrovaná infraštruktúra.

Na základe výsledkov prešetrovania PMÚ začal správne konanie vo veci novej dohody obmedzujúcej súťaž, o čom informoval prostredníctvom tlačovej správy.

V správnom konaní PMÚ získal informácie a

podklady, z ktorých dospel k záveru, že účastníci správneho konania v procese prípravy a predkladania súťažných ponúk do verejnej súťaže nepostupovali samostatne, ale svoj postup koordinovali tak, aby súťaž vyhral vopred dohodnutý účastník.

PMÚ uložil pokutu všetkým 3 účastníkom konania. Pokutu znížil 1 podnikateľovi na základe programu zhovievavosti. Z rovnakého dôvodu mu nezakázal účasť vo VO. Zároveň tento podnikateľ využil aj inštitút urovnania, keď priznal účasť na porušení zákona a prevzal za to zodpovednosť, na základe čoho mu PMÚ pokutu ešte dodatočne znížil. Urovanie využil aj druhý podnikateľ, čo taktiež viedlo k zníženiu pokuty. Keďže v prípade tohto podnikateľa nebol uplatnený program zhovievavosti, PMÚ tomuto podnikateľovi uložil zákaz účasti vo VO na 1 rok. Tretiemu účastníkovi konania PMÚ uložil pokutu v plnom rozsahu a zároveň mu zakázal účasť vo VO na 3 roky.

Rozhodnutie PMÚ zatiaľ nenadobudlo právoplatnosť, keďže účastníci konania podali voči nemu v zákonnej lehote rozklad.

Kartelová dohoda vo VO súvisiacich s poskytovaním služieb kontroly a údržby trasy NN vedenia

PMÚ dňa 3. 2. 2023 rozhodnutím uložil 3 podnikateľom pokuty v celkovej výške 8 890 eur a zákaz účasti vo VO na 1 rok za uzatvorenie kartelovej dohody, ktorá je zakázaná zákonom o ochrane hospodárskej súťaže (konkrétne v zmysle § 4 ods. 1 v spojení s § 4 ods. 4 písm. a), c) a f) zákona č. 136/2001 Z. z. v znení účinnom do 31. 5. 2021).

PMÚ v priebehu prešetrovania a správneho konania získal dôkazy, z ktorých vyplynulo, že podnikatelia MA-RY s.r.o., Mgr. Marek Kočiš a Štefan Rybovič koordinovali svoj postup pri vypracovaní a predložení ponúk do 2 VO a 1 obchodnej verejnej súťaže verejného obstarávateľa Východoslovenská distribučná, a.s., a to v rokoch 2019 a 2020. Všetky zákazky sa týkali zabezpečenia služieb spočívajúcich v kontrole a údržbe trasy NN vedenia na území východného Slovenska.

Títo podnikatelia pri prihlasovaní do súťaží nepostupovali samostatne, ale svoj postup koordinovali a rovnako postupovali aj v procese prípravy a predkladania súťažných ponúk verejnému obstarávateľovi. Svoje ponuky predkladali tak, aby v jednotlivých častiach týchto

zákaziek vyhral vopred dohodnutý účastník. Ďalšie „nevítané ponuky“ boli predložené s cieľom vyvolať zdanie súťaže, bez skutočného záujmu danú časť VO, resp. súťaže vyhrať.

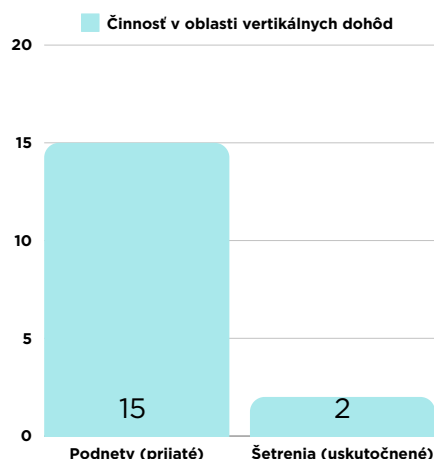
Tento postup podnikateľov vyhodnotil PMÚ ako cieľovú dohodu, ktorá spočívala v priamom alebo nepriamom určení cien tovaru, rozdelení trhu a v koordinácii podnikateľov vo VO, v obchodnej verejnej súťaži alebo inej obdobnej súťaži, v súvislosti s VO, obchodnou verejnou súťažou alebo inou obdobnou súťažou. V prípade všetkých 3 účastníkov konania pristúpil PMÚ k rokovaniu o urovaní, na základe ktorého všetkým 3 účastníkom konania znížil pokutu o 30 % a uložil zákaz účasti vo VO na 1 rok. Bez urovnania by PMÚ uložil podnikateľom zákaz účasti vo VO v trvaní 3 rokov.

Rozhodnutie PMÚ nadobudlo právoplatnosť dňa 9. 2. 2023.

4.2.1.2 Vertikálne dohody

Negatívny dosah na fungovanie hospodárskej súťaže majú aj vertikálne dohody, teda dohody alebo **zosúladené postupy medzi 2 alebo viacerými podnikateľmi**, z ktorých každý podniká **na inej úrovni výrobného alebo distribučného reťazca**. Týkajú sa napr. podmienok, za ktorých môžu strany nakupovať, predávať alebo ďalej predávať určitý tovar alebo služby.

V roku 2023 odbor zneužívania dominantného postavenia a vertikálnych dohôd PMÚ vo veci vertikálnych dohôd prijal **15 podnetov**. Väčšina z nich, **9**, sa týkala tej istej veci, a to možného porušenia pravidiel hospodárskej súťaže v súvislosti s **vysielaním českých televíznych staníc na území SR**. PMÚ v tejto veci vykonal všeobecné prešetrovanie (v roku 2024 tlačovou správou informoval o uskutočnenom prešetrovaní). PMÚ spolu vykonal **2 všeobecné prešetrovania**.

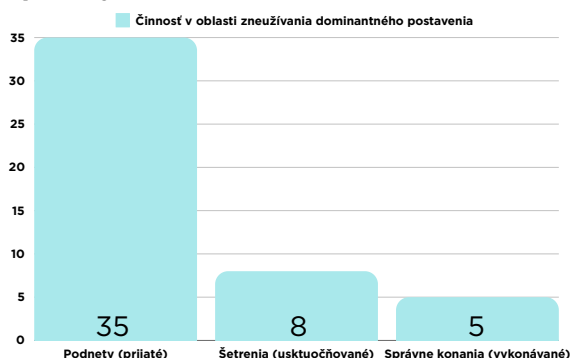

4.2.2 Zneužívanie dominantného postavenia

Pre zachovanie efektívnej hospodárskej súťaže je potrebné eliminovať aj porušovanie zákona formou zneužívania dominantného postavenia podnikateľom. Takéto konanie podnikateľa je zakázané a **PMÚ zabezpečuje, aby dominantní podnikatelia nezneužívali svoju silnú trhovú pozíciu**. Pritom sa zameriava na druhy správania, ktoré najviac poškodzujú spotrebiteľov.

Pre úplnosť je nevyhnutné podotknúť, že samotná existencia dominantného postavenia sama osebe nie je zakázaná, zakázané je jeho zneužívanie.

V roku 2023 odbor zneužívania dominantného postavenia a vertikálnych dohôd PMÚ v oblasti zneužívania dominantného postavenia zaregistroval **35 nových podnetov**, viedol **8 podrobnejších prešetrovaní** a uskutočnil **5 správnych konaní**.

Vo veci zneužívania dominantného postavenia vydala rozhodnutie Rada PMÚ v rámci prieskumu prístupného rozhodnutia PMÚ, ktoré sa týkalo uplatňovania neprimeraných cien v oblasti verejného prenosu. Podrobnosti sú v podkapitole 4.4 Druhospustňové konania.

4.2.3. VYBRANÉ PRÍPADY MOŽNÉHO ZNEUŽÍVANIA DOMINANTNÉHO POSTAVENIA RIEŠENÉ V RÁMCI PRVOSTUPŇOVÉHO KONANIA

Možné zneužívanie dominantného postavenia v oblasti poskytovania služieb súvisiacich s užívaním autobusových staníc

PMÚ v dňoch 24. 2. 2023 a 6. 10. 2023 začal z vlastného podnetu samostatné správne konania vo veci možného zneužívania dominantného postavenia podľa zákona o ochrane hospodárskej súťaže (§ 5 ods. 3 písm. a) zákona o ochrane hospodárskej súťaže č. 187/2021 Z. z.) voči podnikateľovi pôsobiacemu v oblasti poskytovania služieb súvisiacich s užívaním autobusových staníc v Žilinskom samosprávnom kraji (ŽSK).

Predmetom oboch správnych konaní je možné uplatňovanie neprimeranej ceny v zmysle tohto ustanovenia.

Správne konanie začal PMÚ v nadväznosti na vykonané prešetrovanie, v rámci ktorého nadobudol podozrenie, že dotknutí podnikatelia by mohli uplatňovať voči autobusovým dopravcom neprimerane vysoký poplatok za používanie autobusovej stanice účtovaný za každý autobusový spoj.

Podľa § 42 ods. 1 zákona PMÚ za porušenie zákazu zneužitia dominantného postavenia uloží podnikateľovi pokutu do 10 % z celosvetového obratu za predchádzajúce účtovné obdobie.

Začatie správnych konaní neznamena, že účastníci konania porušil súťažné pravidlá a ani neprejudikuje závery, ku ktorým môže PMÚ dospieť v rozhodnutí vo veci samej.

Možné zneužívanie dominantného postavenia v oblasti poskytovania online sprostredkovateľských služieb na zľavových portáloch na území SR

PMÚ dňa 8. 3. 2023 začal z vlastného podnetu správne konanie vo veci možného zneužívania dominantného postavenia podľa § 5 ods. 3 zákona o ochrane hospodárskej súťaže č. 187/2021 Z. z.) voči podnikateľovi pôsobiacemu v oblasti poskytovania online sprostredkovateľských služieb na zľavových portáloch na území SR.

Správne konanie začal v nadväznosti na vykonané prešetrovanie, v rámci ktorého získal informácie a podklady vyvolávajúce podozrenie, že podnikateľ Slevomat.cz by mohol minimálne od roku 2018 až do súčasnosti

◊ obmedzovať možnosti podnikateľských subjektov propagovať a predávať svoje produkty a služby na ním prevádzkovanom zľavovom portáli a súbežne aj na konkurenčných online portáloch a

◊ obmedzovať propagáciu a predaj produktov a služieb podnikateľských subjektov na iných online portáloch za rovnakú alebo nižšiu cenu, ako je produkt alebo služba propagovaná a predávaná na ním prevádzkovanom zľavovom portáli.

V priebehu uvedeného správneho konania PMÚ minulý rok oslovil verejnosť s výzvou k verejnej konzultácii o návrhu záväzkov dotknutého podnikateľa, dodržiavanie ktorých by malo odstrániť predbežne zistené súťažné obavy PMÚ. Podrobnosti o verejnej konzultácii nájdete v podkapitole 4.6.3.1 Verejná konzultácia k návrhu záväzkov podnikateľa pri poskytovaní online

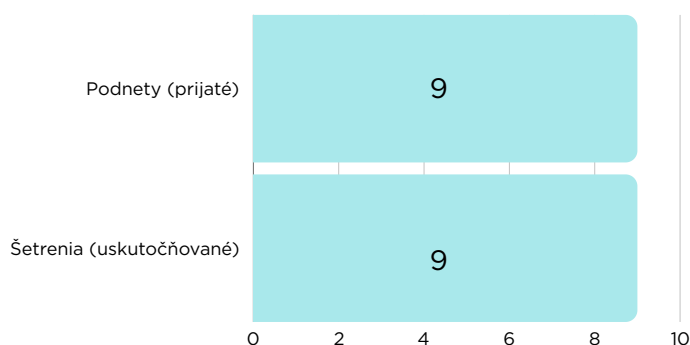

služieb. V tejto veci PMÚ v roku 2024 vydal záväzkové rozhodnutie, ktorým podnikateľovi uložil povinnosť plniť určité záväzky.

4.2.4 Obmedzovanie hospodárskej súťaže orgánmi štátnej správy a samosprávy

PMÚ v rámci svojich kompetencií postihuje aj **protisúťažné konanie orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy** (obce alebo VÚC) pri výkone samosprávy a pri prenesenom výkone štátnej správy a aj orgánov záujmovej samosprávy (rôzne komory alebo profesijné združenia) pri prenesenom výkone štátnej správy, ak svojím konaním zjavnou podporou zvýhodňujú určitého podnikateľa alebo iným spôsobom obmedzujú hospodársku súťaž.

V súvislosti s nedovoleným obmedzovaním súťaže odbor kartelov PMÚ v roku 2023 prijal **9 podnetov** a **uskutočnil 9 podrobnejších šetrení** vrátane 8 šetrení, ktoré začal v predchádzajúcich rokoch. Nasledujúcim grafom demonštrujeme prehľad činnosti v danej oblasti v uplynulom roku:

4.2.5 Iné formy porušenia povinností

Podnikatelia majú voči PMÚ zákonom stanovené povinnosti, o ktorých ich upovedomuje a za porušenie ktorých im hrozí pokuta.

Jednou z právomocí PMÚ je **vyžadovať predloženie úplných a pravdivých informácií a podkladov v určenej lehote**. Tie môžu predstavovať významný zdroj informácií pre ďalšiu činnosť PMÚ vo vzťahu k zlepšovaniu konkurenčného prostredia a k možnému začatiu prešetrovania či správneho konania v danom prípade.

Podnikatelia alebo iné právnické osoby, ako aj fyzické osoby sú na tento účel povinné predložiť PMÚ potrebné podklady a informácie v rozsahu, kvalite a lehote určenej úradom. **Prípadné porušenie takejto povinnosti je PMÚ oprávnený sankcionovať uložením pokuty.**

Zákon o ochrane hospodárskej súťaže (zákon č. 187/2021 Z. z.) stanovuje PMÚ aj **možnosť** uložením poriadkovej pokuty **sankcionovať porušenie povinností súvisiacich s priebehom správneho konania**, napr. za nedostavenie sa na ústne pojednávanie bez závažných dôvodov, neplnenie povinnosti bezodkladne oznámiť PMÚ akúkoľvek súvisiacu zmenu či skutočnosť, ako aj za iné sťažovanie postupu konania PMÚ. Cieľom sankcionovania aj takýchto foriem porušení zákona je tiež zabezpečiť, aby nedochádzalo k nerešpektovaniu právomocí PMÚ pri výkone prešetrovania, prípadne aj pri vedení správneho konania. Ich sankcionovanie je nevyhnutné aj z dôvodu, že takýmto konaním podnikateľov **môže dochádzať k ohrozeniu riadneho výkonu právomocí PMÚ** a znižovaniu efektívnosti výkonu prešetrovania či vedeného správneho konania, a tým aj možnosti odhaľovať a trestať protisúťažné konanie podnikateľov.

V roku 2023 v súvislosti s porušením povinností stanovených zákonom o ochrane hospodárskej súťaže Rada PMÚ v rámci druhostupňových konaní vydala **2 rozhodnutia**. Tieto rozhodnutia sú právoplatné a **Rada PMÚ nimi za porušenie povinností voči PMÚ uložila pokutu v súhrnnej výške vyše 72 tisíc eur 2 podnikateľom**. Detaily uvádzame v podkapitole 4.4 Druhostupňové konania.

4.3 KONTROLA KONCENTRÁCIÍ

Právomoci PMÚ sa vzťahujú aj na oblasť kontroly koncentrácií. Ekonomické spájanie podnikateľov je v trhovom hospodárstve bežným procesom, ktorým podnikatelia môžu napomáhať stimulácii súťažného prostredia. Avšak, **koncentrácie dosahujúce určité zákonom stanovené obrátové kritériá musia byť posúdené zo strany PMÚ**. Preto je nevyhnutné, aby účastníci koncentrácií spĺňajúcich notifikačné kritériá oznamovali koncentráciu PMÚ ešte pred tým, ako začnú vykonávať práva a povinnosti z nej vyplývajúce.

Zavedený kontrolný mechanizmus a proces schvaľovania zo strany PMÚ prispieva k udržaniu účinnej hospodárskej súťaže na relevantnom trhu. Zároveň zabraňuje vzniku koncentrácií subjektov s určitou trhovou silou, spojenie ktorých by spôsobilo také zmeny trhových štruktúr, ktoré by mali škodlivý účinok na hospodársku súťaž, a teda by narušili konkurenčné prostredie na trhu.

Prípadné **neoznámenie koncentrácie PMÚ a porušenie zákazu vykonávať práva a povinnosti vyplývajúce z koncentrácie** bez jej

predchádzajúceho právoplatného schválenia zo strany PMÚ **predstavujú správne delikty.**

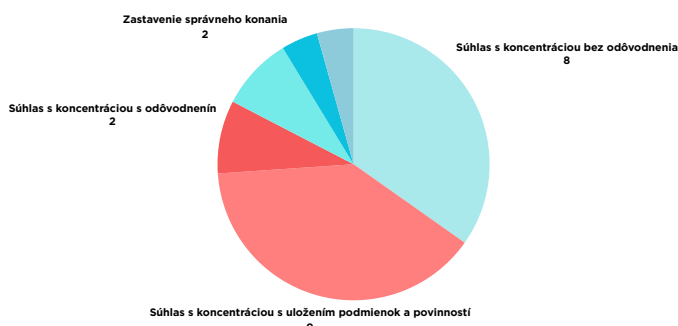
V roku 2023 odbor koncentrácií PMÚ viedol spolu **27 správnych konaní** vo veci posúdenia koncentrácií. Z uvedeného celkového počtu správnych konaní začal 23 správnych konaní v roku 2023 a 4 správne konania začal v predchádzajúcich rokoch. Zároveň ukončil 22 správnych konaní v roku 2023 a vedenie 5 správnych konaní prešlo do roku 2024.

V oblasti kontroly koncentrácií PMÚ v roku 2023 vydal celkovo **23 rozhodnutí**, pričom právoplatnosť nadobudlo 22 rozhodnutí.

Z uvedeného celkového počtu vydaných rozhodnutí PMÚ

- **17 rozhodnutiami schválil koncentráciu** (vo 8 prípadoch súťažne neproblémových koncentrácií uplatnil inštitút vydania rozhodnutia bez odôvodnenia),
- **2 rozhodnutiami schválil koncentráciu s uložením podmienok a povinností** súvisiacich s koncentráciou,
- **2 rozhodnutiami zastavil správne konanie** vo veci posúdenia koncentrácie,
- **1 rozhodnutím uložil pokutu** za porušenie povinnosti oznámiť koncentráciu a za porušenie zákazu vykonávať práva a povinnosti vyplývajúce z koncentrácie (pokutu vo výške 21 miliónov eur uložil podnikateľovi v pekárskom segmente) a
- **1 rozhodnutím rozhodol o vrátení správneho poplatku.**

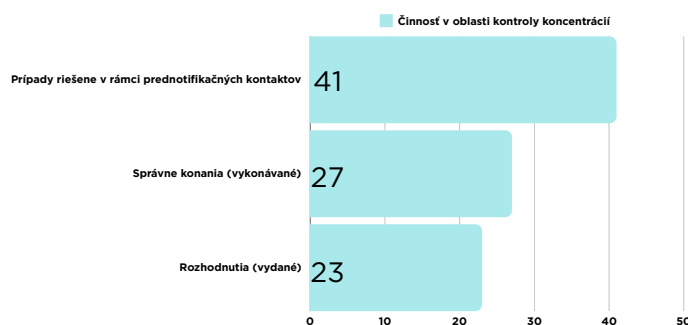
Počty vydaných rozhodnutí znázorňujeme v nasledujúcom grafe:

Aj v roku 2023 PMÚ využil zákonom ustanovený inštitút **vydania súhlasného rozhodnutia o koncentracii bez odôvodnenia**, ktorý mu umožňuje efektívnejšie a rýchlejšie posúdenie koncentrácií. PMÚ ho uplatnil vo **8 jednoduchých prípadoch koncentrácií**, ktoré vyhodnotil ako bezproblémové, resp. vyhodnotil, že nimi nedochádza k narušeniu hospodárskej súťaže.

V rámci **prednotifikačných kontaktov** PMÚ riešil **41 prípadov**. Niektoré z nich následne vyústili do správneho konania vo veci posúdenia koncentrácie, niektoré prípady boli ukončené bez následného konania o koncentracii, a to buď na základe iniciatívy iniciátora takýchto rokovaní, alebo na základe stanoviska PMÚ, že v danej veci nešlo o koncentráciu.

Činnosť v oblasti posudzovania koncentrácií v roku 2023 graficky znázorňujeme nasledovne:

4.3.1 VYBRANÉ PRÍPADY V OBLASTI KONTROLY KONCENTRÁCIÍ V ROKU 2023

Súhlas s koncentráciou v oblasti veľkoobchodu a maloobchodu s potravinami a nepotravinovým tovarom

PMÚ dňa 15. 8. 2023 schválil koncentráciu spočívajúcu v získaní nepriamej výlučnej kontroly spoločnosti TERNO real estate s.r.o. (TERNO) nad spoločnosťou KON-RAD spol. s.r.o. (KON-RAD). Hlavnou obchodnou činnosťou oboch spoločností je veľkoobchod a maloobchod s potravinami a nepotravinovým tovarom.

Sortiment ponúkaných tovarov oboch spoločností je podľa zistení PMÚ podobný, pričom sa nešpecializujú na určitý druh sortimentu, ponúkajú veľmi širokú paletu produktov od chladených čerstvých potravín cez mrazené a suché potraviny až po nepotravinový tovar každodennej spotreby.

PMÚ zvažil odhadovaný spoločný podiel spoločností po koncentracii na trhu veľkoobchodu s potravinami a nepotravinovým tovarom v rámci SR. Zbral tiež do úvahy výlučne konkurentov podobného zamerania a užšie priestorové vymedzenie trhu ako je územie SR a zistil, že aj pri takomto vymedzení pôsobí v oblasti veľkoobchodu s potravinami a nepotravinovým tovarom každodennej spotreby dostatočný počet charakterovo obdobných konkurentov.

PMÚ sa následne zamerail na horizontálne pôsobenie spoločností v oblasti maloobchodu s

potravínami a nepotravinovým tovarom. Spoločnosť TERNO pôsobí pod značkami „Terno“, „Kraj“, „Moja Samoška“ a celkovo prevádzkuje 157 maloobchodných predajní na západnom a strednom Slovensku, prevažne v okresných mestách. Spoločnosť KON-RAD prevádzkuje tri predajne v Bratislave, Senci a Modre. Obe spoločnosti ponúkajú vo svojich predajniach tovar bez špecializácie na konkrétne produkty. K prieniku medzi nimi na trhu maloobchodného predaja potravín a tovaru dochádza len na území obcí Bratislava (konkrétne mestskej časti Ružinov) a Senec. PMÚ prihladol na prítomnosť dostatočného počtu konkurenčných predajní na oboch lokálnych trhoch, vrátane medzinárodných sietí maloobchodných konkurentov s významným celoslovenským podielom na trhu, a tiež skutočnosť, že v prípade účastníkov koncentrácie nejde o predajne špecializované na určitý druh sortimentu.

PMÚ skúmal aj vertikálny vzťah medzi spoločnosťami, pričom vzhľadom na charakter ich činnosti ide predovšetkým o vertikálny vzťah smerom od spoločnosti KON-RAD ako veľkoobchodníka k odberateľom predajní spoločnosti TERNO.

PMÚ zbral do úvahy nízky trhovú podiel oboch na trhu veľkoobchodu aj maloobchodu, prítomnosť dostatočne silných konkurentov na dodávateľskej aj odberateľskej úrovni a tiež celkové fungovanie veľkoobchodného trhu aj cez veľkoobchodné nákupy priamo od výrobcov. Nebola identifikovaná ani prítomnosť tzv. must have značiek ako exkluzívne distribuovaných prostredníctvom spoločností KON-RAD a Terno.

Po vyhodnotení získaných podkladov a informácií dospel PMÚ k záveru, že posudzovaná koncentrácia je v súlade s § 11 ods. 1 zákona o ochrane hospodárskej súťaže, keďže značne nenaruší účinnú súťaž na relevantnom trhu, najmä v dôsledku vytvorenia alebo posilnenia dominantného postavenia.

Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 1. 9. 2023.

Súhlas s koncentráciou v oblasti poskytovania lekárenskej starostlivosti spolu s uložením podmienky a súvisiacich povinností

PMÚ dňa 20. 7. 2023 schválil koncentráciu spočívajúcu v získaní nepriamej výlučnej kontroly podnikateľa PENTA INVESTMENTS LIMITED (Cyprus; Oznamovateľ, PIL) nad podnikateľom

V rámci prednotifikačných kontaktov PMÚ riešil 41 prípadov. Niektoré z nich následne vyústili do správneho konania vo veci posúdenia koncentrácie, niektoré prípady boli ukončené bez následného konania o koncentracii, a to buď na základe iniciatívy iniciátora takýchto rokovaní, alebo na základe stanoviska PMÚ, že v danej veci nešlo o koncentráciu.

Apotheke Slovakia, a.s., (Bratislava). Na zabezpečenie toho, že táto koncentrácia značne nenaruší účinnú hospodársku súťaž uložil Oznamovateľovi podmienku a s ňou súvisiace povinnosti.

Koncentrácia bola prvotne oznámená PMÚ ako nadobudnutie nepriamej výlučnej kontroly Oznamovateľa nad spoločnosťou Apotheke Slovakia, a tým aj nad spoločnosťami, ktoré prevádzkujú 47 verejných lekární v rôznych oblastiach SR. Na základe tohto oznámenia PMÚ začal správne konanie, v rámci ktorého vykonal rozsiahly prieskum v oblasti poskytovania lekárenskej starostlivosti.

V priebehu správneho konania PMÚ dospel k záveru, že v dôsledku koncentrácie dôjde k významným prekážkam hospodárskej súťaže na relevantnom trhu poskytovania lekárenskej starostlivosti v kamenných lekárnach v niektorých lokalitách, kde majú lekárne obaja účastníci koncentrácie. Ide o lokálne trhy vymedzené územím mesta/obce Spišská Belá, Gelnica, Liptovský Hrádok, Liptovský Mikuláš, Rimavská Sobota, Rožňava, Sereď, Šaľa a Topoľčany.

Pri vyhodnotení dopadov koncentrácie na týchto lokálnych trhoch PMÚ zbral do úvahy najmä skutočnosť, že podnikateľ PIL predstavuje najväčšieho prevádzkovateľa lekární na území SR, je plne integrovanou spoločnosťou a bude mať v týchto mestách vysoký trhovú podiel po koncentracii, či už podľa počtu lekární, alebo podľa dosiahnutých tržieb. PMÚ taktiež zohľadnil umiestnenie lekární účastníkov koncentrácie v týchto lokalitách, charakter konkurentov a v niektorých prípadoch aj skutočnosť, že podnikateľ PIL bude mať po koncentracii výrazný odstup od najbližšieho konkurenta. Zároveň zbral do úvahy, že na niektorých vyššie uvedených problematických lokálnych trhoch nepôsobí jeho najväčší konkurent, sieť lekární BENU.

Podnikateľ PIL sa v priebehu správneho konania rozhodol odstrániť tieto súťažné obavy tak, že od akvizície časti lekární pod kontrolou nadobúdanej

spoločnosti Apotheke Slovakia upustil. Z transakcie tak bolo vyňatých 11 lekární. Zároveň podnikateľ PIL predložil návrh znenia podmienky a s ňou súvisiacich povinností, ktoré spočívajú v zákaze nadobudnutia vyňatých 11 lekární, a to bez ohľadu na prípadnú zmenu prevádzkovateľa lekární alebo zmenu adries predmetných lekární. Trvanie podmienky a povinností s ňou súvisiacich je určené na dobu 5 rokov. Počas tejto doby bude PMÚ kontrolovať plnenie podmienky zo strany podnikateľa PIL.

Po vyhodnotení predložených podkladov a informácií PMÚ dospel k záveru, že navrhnutá zmena rozsahu nadobúdaných spoločností kontrolujúcich lekáre Apotheke Slovakia a súčasne behaviorálna podmienka zákazu nadobudnutia vplyvu zabezpečí účinok tohto štrukturálneho vyňatia počas dostatočne dlhého obdobia. Posudzovaná koncentrácia teda je v súlade s § 11 ods. 1 zákona o ochrane hospodárskej súťaže.

Detaily posudzovanej koncentrácie zverejnil PMÚ vo svojej tlačovej správe. Znenie podmienky a povinností vo verejnej verzii je prístupné na webovej stránke PMÚ v permanentne vytvorenej sekcii Uložené podmienky a relevantné kontakty. Na webovej stránke PMÚ je tiež dostupná verejná verzia rozhodnutia.

Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 20. 7. 2023.

Súhlas s koncentráciou v oblasti prevádzkovania hazardných hier spolu s uložením podmienok a povinností

PMÚ dňa 6. 4. 2023 schválil koncentráciu spočívajúcu v získaní priamej spoločnej kontroly podnikateľmi Ing. Igor Vicel a Synot W, a.s., (Poprad; Oznamovatelia) nad podnikateľom SLOV-MATIC, s.r.o., (Bratislava), pričom na zabezpečenie toho, že koncentrácia značne nenaruší účinnú hospodársku súťaž na relevantnom trhu, uložil Oznamovateľom podmienky a povinnosti uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

PMÚ sa pri posudzovaní dopadov predmetnej koncentrácie zamerlal na oblasti, kde sa v čase posudzovania koncentrácie aktivity účastníkov koncentrácie prekrývali a tiež na možné vertikálne prepojenia medzi účastníkmi vznikajúce v dôsledku koncentrácie. V tejto súvislosti sa zaoberal vymedzením relevantných trhov vo vzťahu k oblastiam prevádzkovania hazardných hier (HH) a dodávok vstupov pre prevádzkovanie HH, a

to jednak hracích zariadení do kamenných herní/kasín a jednak do online kasín (HH a platforiem).

Z verejne dostupných informácií zistil, že podnikatelia zo skupiny Synot v čase posudzovania koncentrácie pôsobili aj v oblasti vstupov pre prevádzkovateľov HH v internetovom kasíne, pričom takáto informácia nebola v oznámení koncentrácie poskytnutá a z tohto dôvodu boli účastníci konania dožiadaní o doplnenie oznámenia koncentrácie a v tejto súvislosti začala plynúť nová lehota na vydanie rozhodnutia.

Predmetnú koncentráciu PMÚ posudzoval, vzhľadom na komplexnosť a rozsah prekrytia a vertikálnych prepojení, hĺbkovo, pričom predmetom hĺbkovej analýzy v druhej fáze bolo komplexné vyhodnotenie horizontálnych dopadov, vertikálnych prepojení a v tejto súvislosti posúdenie možných negatívnych efektov predmetnej koncentrácie. Z hľadiska vymedzenia relevantných trhov PMÚ zvažoval nasledujúce aktivity účastníkov koncentrácie a zvažoval nasledujúce trhy v ich alternatívach:

▶ prevádzkovanie HH v kamenných herniach a kamenných kasínach (úvaha, či kamenné kasína patria na jeden relevantný trh spoločne s herňami) tu zvažoval tiež možné užšie členenie trhu podľa druhu HH, rovnako tak bola zvažovaná zastupiteľnosť prevádzkovania HH v online kasínach s kamennými herňami/kasínami; priestorovo bol trh prevádzkovania HH v kamenných herniach/kasínach definovaný ako lokálny, konkrétne lokality boli posúdené individuálne, v závislosti od prekrytia aktivít účastníkov koncentrácie, pričom PMÚ, vzhľadom na rozsah aktivít účastníkov koncentrácie, posúdil ich trhové postavenie aj z celoslovenského pohľadu;

▶ dodávky terminálov videohier (VLT) do kamenných herní/kasín, kde bola zvažovaná najmä priestorová dimenzia trhu, t. j. možný trh širší ako národný;

▶ dodávky vstupov do online kasín – a to jednak dodávky platforiem a tiež dodávky online hier, kde bola zvažovaná rovnako najmä priestorová dimenzia trhov.

PMÚ zistil, že k významným prekážkam efektívnej hospodárskej súťaže dochádza na alternatívne vymedzených lokálnych relevantných trhoch daných mestami (jednotlivo) Poprad, Kežmarok, Spišská Nová Ves, Levice, Topoľčany a Brezno a na alternatívne vymedzených lokálnych trhoch

vymedzených jednotlivito konkrétnym mestom Poprad, Kežmarok, Svit, Spišská Nová Ves a k nemu prislúchajúcim zisteným rádiusom tvoreným dojazdovou vzdialenosťou 25 minút jazdy autom, resp. 30 minút jazdy autom a v prípade miest Levice, Topoľčany a Brezno vymedzených rádiusom tvoreným dojazdovou vzdialenosťou 25 minút jazdy autom.

Na základe identifikovaných súťažných obáv PMÚ vyzval Oznamovateľov na ich odstránenie predložením podmienok a s nimi súvisiacich povinností. Oznamovatelia predložili v lehote konečný návrh podmienok a povinností. PMÚ posúdil a prijal navrhnuté štrukturálne podmienky pre lokálne relevantné trhy vo vzťahu k mestám Poprad, Spišská Nová Ves, Svit a Topoľčany a behaviorálne podmienky pre lokálne relevantné trhy vo vzťahu k mestám Kežmarok, Brezno a Levice.

S cieľom odstrániť súťažné obavy na trhu prevádzkovania HH pre lokálne relevantné trhy vo vzťahu k mestám Poprad, Spišská Nová Ves, Svit a Topoľčany sa Oznamovatelia zaviazali ukončiť zmluvy, ktoré ich oprávňovali prevádzkovať HH vo vybraných kamenných herniach na daných lokálnych trhoch a zabezpečiť kontinuitu prevádzkovania HH v týchto herniach. Oznamovatelia tiež navrhli alternatívu v podobe ďalších herní, vo vzťahu ku ktorým sa obdobným spôsobom vzdajú prevádzkovania HH a zabezpečia kontinuitu ich prevádzkovania pre prípad, že by pre niektorú z prvotne ponúknutých prevádzok nebol nájdený vhodný nový prevádzkovateľ, resp. že by z iných dôvodov nebolo možné nastavenú podmienku vo vzťahu ku konkrétnej herni splniť. V tejto súvislosti PMÚ tiež vykonal testovanie uvedenej časti nefinálneho návrhu podmienok a povinností na trhu oslovením 11 prevádzkovateľov HH s celoslovenskou pôsobnosťou.

Vo vzťahu k štrukturálnej podmienke spočívajúcej v zabezpečení kontinuity prevádzkovania HH na lokálnych trhoch prislúchajúcich k mestám Poprad, Spišská Nová Ves, Svit a Topoľčany musí nový prevádzkovateľ HH spĺňať detailne špecifikované kritériá uvedené vo výroku rozhodnutia.

Vo vzťahu k definovaným lokálnym trhom prislúchajúcim k mestám Levice, Brezno a Kežmarok sa Oznamovatelia zaviazali k behaviorálnym podmienkam spočívajúcim v oddelenom riadení konkrétnych herní v mestách Kežmarok (1 herňa), Brezno (1 herňa) a Levice (3

herne) v období odo dňa právoplatnosti rozhodnutia PMÚ do zániku platnosti individuálnej licencie účastníkov koncentrácie, aby boli tieto herne riadené samostatne a v maximálnej možnej miere oddelene od podnikania účastníkov koncentrácie a aby sa zabezpečilo ich riadenie ako samostatného podniku a ich nezávislosť od ostatných aktív účastníkov koncentrácie. V prípade identifikovaných súťažných obáv na týchto trhoch PMÚ zohľadnil prijaté všeobecne záväzné nariadenia obmedzujúce prevádzkovanie HH v týchto mestách a dospel k záveru, že vzhľadom na prijatú reguláciu v týchto mestách nie je predpoklad, že by po tom, ako uplynie licencia prevádzkovateľom HH, ktorí aktuálne prevádzkujú HH na VLT v herniach v týchto mestách, mohli títo alebo iní prevádzkovatelia prevádzkovať HH.

Oznamovatelia sú tiež povinní plniť povinnosti súvisiace s podmienkami, vyplývajúce z rozhodnutia PMÚ. Jednou z povinností, ktorú uložil Oznamovateľom je aj ustanovenie takzvaného monitorovacieho správcu, ktorý bude dohliadať na dodržiavanie podmienok a povinností uložených rozhodnutím.

Monitorovacieho správcu má možnosť kontaktovať subjekt, ktorý sa domnieva, že Oznamovatelia nekonajú alebo nekonali v súlade s uloženými podmienkami a povinnosťami tak, ako boli zaviazaní rozhodnutím o koncentrácii.

PMÚ uzavrel, že druh podmienok, ich rozsah, časový horizont a pravdepodobnosť ich úspešnej a úplnej implementácie v kontexte štruktúry a charakteristík dotknutých relevantných trhov, na ktorých identifikoval súťažné obavy, sú vhodné a dostatočné na úplné a efektívne odstránenie súťažných obáv a že povinnosti sú dostatočné na zabezpečenie plnenia podmienok, dosiahnutia ich účelu a na kontrolu ich plnenia.

Znenie podmienok a povinností vo verejnej verzii, ako aj kontaktné údaje monitorovacieho správcu sú prístupné na webovej stránke PMÚ v permanentne vytvorenej sekcii [Uložené podmienky a relevantné kontakty](#).

Ďalšie detaily týkajúce sa posúdenia koncentrácie sú dostupné v [tlačovej správe](#), ako aj vo zverejnenom [rozhodnutí](#).

Po vyhodnotení všetkých vyššie špecifikovaných podkladov a informácií získaných v správnom konaní PMÚ dospel k záveru, že podmienky uvedené v predmetnom rozhodnutí zabezpečia, že posudzovaná koncentrácia je v súlade s § 11 ods. 1

o ochrane hospodárskej súťaže, a teda koncentráciu schválil s podmienkami a povinnosťami.

Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 11. 4. 2023.

Sankcia za porušenie povinnosti oznámiť koncentráciu a za porušenie zákazu vykonávať práva a povinnosti vyplývajúce z koncentrácie

PMÚ dňa 29. 6. 2023 vydal rozhodnutie, ktorým rozhodol, že podnikateľ porušil zákon o ochrane hospodárskej súťaže (konkrétne § 10 ods. 9 zákona č. 136/2001 Z. z. a tiež § 10 ods. 1 zákona č. 187/2021 Z. z.).

Zo zistení PMÚ vyplynulo, že podnikateľ pôsobiaci v pekárskom segmente neoznámil PMÚ koncentráciu, ktorou získal kontrolu nad dvoma konkurenčnými pekárňami a rovnako tak vykonával práva a povinnosti vyplývajúce z tejto koncentrácie bez získania súhlasu úradu s takouto akvizíciou.

Tým došlo k porušeniu zákona o ochrane hospodárskej súťaže, podľa ktorého sú podnikatelia povinní koncentrácie, ktoré splnia zákonom ustanovené kritériá veľkosti dotknutých subjektov (vyjadrené ich obratom) oznámiť PMÚ. Účelom takéhoto nastavenia je zahrnúť pod kontrolu PMÚ koncentrácie, ktoré by vzhľadom na ekonomickú silu koncentrujúcich sa podnikateľov mohli ovplyvniť hospodársku súťaž na území SR.

Rovnako tak sú podnikatelia povinní zdržať sa akéhokoľvek výkonu práv a povinností vyplývajúcich z koncentrácie až do času, kedy o nej PMÚ rozhodne. Systém kontroly koncentrácií je tak založený na princípe preventívnej ex ante kontroly, ktorého cieľom je predchádzať narušeniu účinnej hospodárskej súťaže, a tak koncentráciu je možné uskutočniť až v okamihu, keď je zo strany súťažnej authority posúdená ako neproblematická.

Špecificky je dôležité umožniť PMÚ posúdiť koncentráciu, ktorou dochádza ku spojeniu priamych konkurentov, čo je v rámci kontroly koncentrácií považované vo všeobecnosti za najprísnejšie sledované. V dôsledku horizontálneho prepojenia aktivít konkurentov bez toho, aby PMÚ zhodnotil dôsledky pre hospodársku súťaž a rozhodol, či je možné takéto spojenie uskutočniť, prípadne za akých podmienok, môže dôjsť k zníženiu účinnej hospodárskej súťaže, a teda k negatívnemu dopadu na trh a tak aj na spotrebiteľov.

Za obe porušenia uložil PMÚ podnikateľovi podľa relevantných ustanovení zákonov pokuty, spolu vo výške 21 mil. eur.

Rozhodnutie nenadobudlo právoplatnosť, účastník konania podal voči nemu v zákonnej lehote rozklad.

4.4 DRUHOSTUPŇOVÉ KONANIA

Rada Protimonopolného úradu Slovenskej republiky je **druhostupňovým orgánom PMÚ** a preskúmava rozhodnutia vydané na prvom stupni, voči ktorým účastníci konaní podali rozklad.

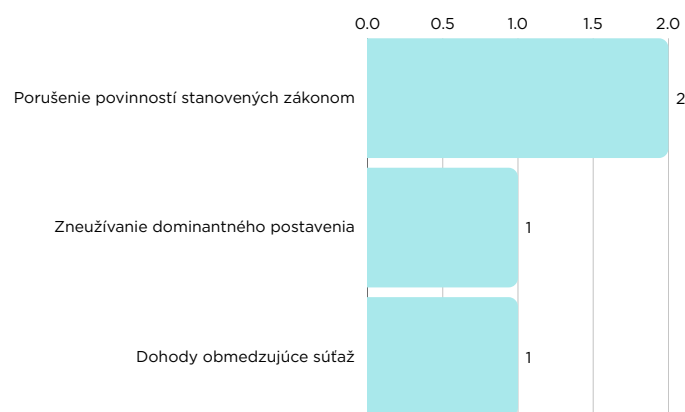
Je zložená zo **7 členov**, t. j. predsedu Rady PMÚ, ktorý je súčasne predsedom PMÚ, a 6 externých členov, ktorí nie sú zamestnancami PMÚ.

Rozhodnutia Rady PMÚ nadobúdajú právoplatnosť ich doručením účastníkom konania a podliehajú súdnemu prieskumu.

V roku 2023 Rada PMÚ vydala celkovo **4 rozhodnutia**, a to vo veci zneužívania dominantného postavenia (1 rozhodnutie), dohody obmedzujúcej súťaž (1 rozhodnutie) a porušenia povinností stanovených zákonom o ochrane hospodárskej súťaže (2 rozhodnutia, konkrétne v súvislosti s nepredložením požadovaných podkladov, informácií v úrade určenej lehote a nespolupracou so zamestnancami úradu, nedostatočnou súčinnosťou a neumožnením riadneho vykonania inšpekcie).

Všetky tieto druhostupňové rozhodnutia nadobudli právoplatnosť v roku 2023 a Rada PMÚ nimi uložila **pokuty v súhrnnej výške vyše 72 tisíc eur 3 podnikateľom**.

Prehľad rozhodnutí vydaných na druhom stupni uvádzame nižšie:

4.4.1 VYBRANÉ PRÍPADY RIEŠENÉ V RÁMCI DRUHOSTUPŇOVÝCH KONANÍ V ROKU 2023

Uplatňovanie neprímeraných cien pri verejnom prenose

Rada PMÚ dňa 19. 10. 2023 potvrdila prvostupňové rozhodnutie PMÚ zo dňa 23. 2. 2022, čím zamietla odvolanie (rozklad) organizácie LITA, autorská spoločnosť (LITA).

PMÚ v správnom konaní posudzoval zneužívanie dominantného postavenia organizácie LITA, ktoré spočívalo v uplatňovaní neprímeraných cien pri poskytovaní licenčných služieb používateľom autorských diel (literárnych, divadelných, dramatických, hudobnodramatických a ďalších) vo verejnom prenose, a to prostredníctvom

 TV prijímača v izbách 1* - 5* hotelov a penziónov v SR v rokoch 2015 - 2018 a v izbách 1* - 5* hotelov v roku 2019,

 rádia v izbách ubytovacích zariadení v SR v rokoch 2015 - 2019 vo všetkých kategóriách uvedených v sadzobníkoch licenčných odmien.

Takéto správanie predstavuje podľa Zmluvy o fungovaní EÚ aj zákona o ochrane hospodárskej súťaže (zákon č. 136/2001 Z. z.) zneužitie dominantného postavenia na trhu poskytovania licenčných služieb v oblasti kolektívnej správy práv používateľom autorských diel vo verejnom prenose prostredníctvom televízorov a rádii v izbách ubytovacích zariadení na území SR, a podľa vyššie spomenutej zmluvy a zákona je zakázané.

V dôsledku správania organizácie LITA uhrádzali dotknuté podnikateľské subjekty pôsobiace v oblasti poskytovania ubytovacích služieb na území SR počas sledovaného obdobia neprímerane vysoké licenčné odmeny za vysielanie autorských diel v hoteloch a ubytovacích zariadeniach v porovnaní so situáciou, ak by organizácia LITA svoje dominantné postavenie nezneužívala.

Organizácii LITA bola uložená pokuta vo výške 57 939 eur.

Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 27. 10. 2023.

Kartelová dohoda vo VO pri výstavbe a uvedení do prevádzky elektrického zariadenia

Rada PMÚ dňa 19. 1. 2023 rozhodla o rozkladoch účastníkov konania voči prvostupňovému rozhodnutiu PMÚ zo dňa 30. 12. 2021.

V uvedenom prvostupňovom rozhodnutí PMÚ uložil 3 podnikateľom, účastníkom VO, pokuty v

celkovej výške 8 635 625 eur za uzatvorenie kartelovej dohody, ktorá je porušením zákona o ochrane hospodárskej súťaže (ustanovenie § 4 ods. 1 v spojení s ustanovením § 4 ods. 4 písm. a), c) a f)) a článku 101 Zmluvy o fungovaní EÚ a zastavil správne konanie voči 3 podnikateľom, ďalším účastníkom tohto VO, keďže v konaní nepreukázal, že títo porušili ustanovenia zákona o ochrane hospodárskej súťaže a článku 101 Zmluvy o fungovaní EÚ.

Rada PMÚ v prvostupňovom rozhodnutí identifikovala neúplnosť vo vyhodnotení vybraných dôkazov, čo malo vplyv na vyhodnotenie žiadosti o zhovievavosť, ako aj na skutkové závery PMÚ vo vzťahu k jednotlivým účastníkom konania. Uvedené skutočnosti majú podľa Rady PMÚ za následok nepreskúmateľnosť prvostupňového rozhodnutia.

Rada PMÚ na účel správneho zistenia a posúdenia skutkového stavu prvostupňové rozhodnutie zrušila a vec vrátila prvostupňovému orgánu na nové prejednanie a rozhodnutie. Následne prvostupňový orgán PMÚ vo veci opätovne konal a rozhodol dňa 11. 9. 2023. Podrobnosti sú v podkapitole 4.2.1.1 Kartelové dohody.

Rozhodnutie Rady PMÚ nadobudlo právoplatnosť dňa 28. 1. 2023.

Nepredloženie požadovaných podkladov a informácií v určenej lehote

Rada PMÚ rozhodnutím zo dňa 19. 1. 2023 potvrdila prvostupňové rozhodnutie PMÚ zo dňa 5. 5. 2022, ktorým PMÚ podľa zákona o ochrane hospodárskej súťaže (§ 38a ods. 1 písm. a)) uložil podnikateľovi GAS Familia, s.r.o. (Stará Ľubovňa) pokutu vo výške 14 147 eur za nepredloženie požadovaných podkladov a informácií v úrade určenej lehote. Podnikateľ tým porušil povinnosť ustanovenú v § 22 ods. 2 zákona.

Rada PMÚ potvrdila vecnú správnosť zistení prvostupňového orgánu PMÚ, ako aj právne posúdenie skutkového stavu.

Uvedené druhostupňové rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 26. 1. 2023.

Nespolupráca, nedostatočná súčinnosť a neumožnenie riadneho vykonania inšpekcie PMÚ

Rada PMÚ dňa 19. 10. 2023 svojím rozhodnutím zmenila prvostupňové rozhodnutie PMÚ zo dňa 9. 3. 2016, ktorým podľa zákona o ochrane hospodárskej súťaže (§ 38a ods. 2 písm. b) zákona č. 136/2001 Z. z.) uložil podnikateľovi PP & P Co., s.r.o., (Bratislava) pokutu vo výške 1 077,17 eur.

Dôvodom uloženia pokuty bola nespolupráca podnikateľa so zamestnancami PMÚ, nedostatočná súčinnosť a neumožnenie riadneho vykonania inšpekcie. Dotknutý podnikateľ tým porušil povinnosť ustanovenú v zákone (§ 22a ods. 7 písm. b).

Rada PMÚ zmenila prvostupňové rozhodnutie PMÚ tak, aby dosiahla súlad svojho rozhodnutia s rozhodnutím Najvyššieho správneho súdu (NSS) zo dňa 28. 2. 2023. NSS svojím rozhodnutím konštatoval pochybenie na strane PMÚ, ktorý procesne nerozhodol o jednom zo skutkov, pre ktorý začal správne konanie vo veci. Rada PMÚ rozhodnutím odstránila súdom vytýkanú vadu konania a znížila výšku pokuty uloženej účastníkovi konania na 250 eur, keďže pôvodnú výšku pokuty uloženú prvostupňovým rozhodnutím vyhodnotila ako neprimeranú.

Zákonné maximum na uloženie pokuty za tento typ deliktu je 1 % z obratu spoločnosti. Prvostupňovým orgánom stanovená suma pokuty vo výške 0,9 % z obratu spoločnosti indikovala, že ide o najzávažnejší spôsob porušenia zákonom uložených povinností, s čím sa Rada PMÚ nestotožnila. Prihliadajúc aj na nízky obrat podnikateľa, uložila pokutu, ktorá predstavuje 0,2 % z obratu podnikateľa v rozhodnom období. Takéto stanovenie % z obratu korešponduje s predchádzajúcou rozhodovacou praxou PMÚ.

Rozhodnutie Rady PMÚ nadobudlo právoplatnosť dňa 27. 10. 2023.

4.5 SÚDNY PRIESKUM ROZHODNUTÍ PMÚ

Rozhodnutia Rady PMÚ v spojení s prvostupňovými rozhodnutiami PMÚ podliehajú súdnemu prieskumu.

V súlade so Správnym súdnym poriadkom účastník správneho konania môže proti rozhodnutiu Rady PMÚ podať žalobu na Správny súd v Bratislave (SS BA) a voči rozsudku SS BA podať kasačnú sťažnosť na Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (NSS SR).

V rámci súdneho prieskumu rozhodnutí a postupov PMÚ bolo v roku 2023 vydaných spolu **päť rozhodnutí súdov**. Z toho **SS BA rozhodol v dvoch prípadoch** a **NSS SR rozhodol v troch veciach**.

NSS SR v dvoch prípadoch vrátil vec SS BA na základe kasačnej sťažnosti žalobcov, v jednom

prípade vrátil vec úradu, resp. Rade úradu na ďalšie konanie.

SS BA rozhodoval v dvoch prípadoch. V jednom prípade zrušil rozhodnutie úradu; úrad podal kasačnú sťažnosť. V ďalšom prípade (zásahovej žaloby) čiastočne vyhovel návrhu žalobcu, pričom žalobca aj úrad podali kasačné sťažnosti.

4.6 SÚŤAŽNÁ ADVOKÁCIA

PMÚ venuje pozornosť aj uskutočňovaniu aktivít súťažnej advokácie.

Prostredníctvom nich PMÚ **zlepšuje povedomie odbornej aj laickej verejnosti o princípoch a význame spravodlivej hospodárskej súťaže**, a teda pôsobí aj preventívne, snaží sa predchádzať porušeniam v oblasti hospodárskej súťaže. Mnoho týchto aktivít nachádza opodstatnenie aj pri presadzovaní pravidiel efektívne fungujúcej hospodárskej súťaže v iných verejných politikách. Zároveň umožňujú PMÚ riešiť problémy na trhu efektívnejšie v porovnaní s vedením správnych konaní voči konkrétnym podnikateľom, napr. keď v určitých sektoroch z dôvodu nevhodnej regulácie alebo nastavenia vzťahov dochádza k súťažným problémom.

Zahŕňajú napr. zasielanie **pripomienok** k návrhom predloženým do medzirezortných pripomienkových konaní, predstavovanie **iniciatívnych materiálov, poskytovanie stanovísk, priame oslovenie dotknutých subjektov**, rovnako aj **organizácia odborných seminárov, konferencií či komunikácia s verejnosťou a so zástupcami masmédií**.

Prehľad súťažno-advokačnej činnosti PMÚ počas uplynulého roka uvádzame v nasledujúcich podkapitolách.

4.6.1 Medzirezortné pripomienkové konania a stanoviská

PMÚ sa prostredníctvom prekladania pripomienok k návrhom všeobecne záväzných právnych predpisov a k iným nelegislatívnym materiálom v medzirezortnom pripomienkovom konaní usiluje o predchádzanie súťažným problémom a vzniku rôznych foriem protisúťažného konania.

Z preventívneho hľadiska má totiž častokrát význam včasný odhalenie a odstránenie potenciálnych prekážok efektívnej aplikácii súťažných pravidiel, ako aj následne možných deformácií trhu a konkurenčného prostredia.

V roku 2023 PMÚ zaslal **pripomienky k 52**

materiálom predloženým v medzirezortnom pripomienkovom konaní. K **8 návrhom zaslal len zásadné pripomienky**, k **40 návrhom odporúčacie pripomienky** a k **4 návrhom si súčasne uplatnil zásadné i odporúčacie pripomienky**. PMÚ si teda uplatnil zásadné pripomienky k 12 materiálom – uvedený počet zahŕňa pripomienky, ktoré boli dané z pohľadu ochrany súťaže, ako aj pripomienky mimo tohto rámca.

Pripomienky PMÚ sa týkali napríklad návrhov zákona o

- sociálnom poistení,
- zdravotných poisťovních a dohľade nad zdravotnou starostlivosťou,
- zákona o starobnom dôchodkovom sporení,
- premenách obchodných spoločností a družstiev,
- tepelnej energetike a regulácii v sieťových odvetviach,
- cenách, štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa,
- organizovaní trhu s vybranými poľnohospodárskymi výrobkami, podmienkach predaja výrobkov a poskytovania služieb na trhovách miestach a o živnostenskom podnikaní a potravinách,
- elektronických komunikáciách.

Viacero pripomienok z hľadiska štátnej pomoci PMÚ vzniesol k návrhom materiálov na poskytnutie investičnej pomoci rôznym spoločnostiam, ale tiež k návrhom zákona o verejnej osobnej doprave, Rozhlase a televízii Slovenska, finančnej kontrole a audite, športe, k návrhom koncepcie zriadenia štátnej distribučnej spoločnosti na dodávanie liekov a zdravotníckych pomôcok či stratégie kultúry a kreatívneho priemyslu SR 2030.

Bližšie informácie o týchto pripomienkach, ako aj o iných pripomienkach, návrhoch materiálov a právnych dokumentov sú dostupné na [portáli Slov-Lex](https://portali.slovlex.sk).

4.6.2 Výsledky sektorového prešetrovania v súvislosti s rastom cien potravín

PMÚ dňa 10. 11. 2023 zverejnil [výsledky niekoľkomesačného prešetrovania potravinárskeho sektora \(PDF, 4490 kB\)](#). Prešetrovanie, ktoré prebiehalo od jari 2023 malo zistiť, či sú za rastom cien potravín neprimerané marže obchodných reťazcov a tiež, či tzv. protiinflačná garancia mohla viesť k nedovolenej koordinácii medzi reťazcami s cieľom zvýšiť maloobchodné ceny potravín.

Na základe dát za 13 mesiacov (od 1. 3. 2022 do 31. 3. 2023) PMÚ analyzoval približne 400 produktov

zahrnutých do protiinflačnej garancie a zistil, že medzi potravinami, ktoré boli reťazcami zastopované, bol len malý počet zhodných výrobkov (menej ako 13 %). Následná analýza vývoja cien týchto produktov ukázala, že vyššie náklady reťazcov na vstupe sa premietli do zvýšenia predajných cien. Akcie či dokonca samotné zastopovanie cien reťazce dokonca „pokrývali“ aj znížením vlastného zisku. **PMÚ na základe týchto výsledkov teda nedospel k podozreniu o koordinácii reťazcov pri určovaní predajných cien.**

Okrem potravín zaradených do protiinflačnej garancie PMÚ skúmal aj vývoj cien vybraných pekárskych a mliekarenských výrobkov. Ani v tomto prípade však zistenia nenasvedčujú tomu, že zvýšenie cien pekárskych výrobkov nastalo v dôsledku dohody reťazcov.

PMÚ zdôrazňuje fakt, že **vysoká inflácia vo všeobecnosti nie je priamym výsledkom zlyhávania hospodárskej súťaže**, a to napriek tomu, že zdravé konkurenčné prostredie môže efekty inflácie zmierňovať. PMÚ preto podnikateľom pripomína, že akékoľvek rokovania týkajúce sa cenotvorby sú pre konkurenčné prostredie problematické a môžu predstavovať porušenie pravidiel ochrany hospodárskej súťaže.

4.6.3 Podpora hospodárskej súťaže

PMÚ sa dlhodobo snaží využívať rôzne príležitosti na **zlepšovanie povedomia podnikateľov, samospráv a širšej verejnosti o význame hospodárskej súťaže**, ako aj o princípoch efektívne fungujúceho konkurenčného prostredia. Zároveň sa usiluje **presadzovať princípy politiky hospodárskej súťaže** do bežného života nielen cestou riešenia prípadov porušení pravidiel hospodárskej súťaže, ale aj zapájaním sa do legislatívneho procesu. Takisto aktívne vedie **diskusie s podnikateľmi a inými zainteresovanými subjektmi**, keďže ich považuje za prínosné z hľadiska predchádzania a vyhnutiu sa riešeniu súťažných problémov v rámci formálneho správneho konania. Hľadá spôsoby, ako zlepšovať nastavenie a fungovanie súčasného inštitucionálneho rámca.

Pre PMÚ sú v tejto sfére podnikatelia a rovnako aj verejnosť dôležitým zdrojom informácií a poznatkov o fungovaní trhov a problémoch na nich. K rozvoju a podpore hospodárskej súťaže prispieva nielen spolupráca so slovenskými univerzitami, s orgánmi štátnej správy SR a so zahraničnými súťažnými inštitúciami, ale aj publikačná činnosť PMÚ. Pre podporu hospodárskej súťaže u verejnosti PMÚ napríklad aj podporuje účasť svojich zástupcov a predstaviteľov ako prednášajúcich na konferenciách, vzdelávacích aktivitách a podobných podujatiach pre verejnosť.

Vyššiu pozornosť sme týmto aktivitám venovali v nasledujúcich podkapitolách.

4.6.3.1 Verejná konzultácia k návrhu záväzkov podnikateľa pri poskytovaní online služieb

V záujme získania prípadných názorov a podnetných pripomienok verejnosti v súvislosti s riešeným prípadom možného porušenia zákona PMÚ minulý rok oslovil verejnosť prostredníctvom výzvy. PMÚ otvoril **verejnú konzultáciu k návrhu záväzkov podnikateľa Slevomat.cz**, dodržiavanie ktorých by malo odstrániť zistené predbežné súťažné obavy PMÚ v prípade možného zneužívania dominantného postavenia v oblasti poskytovania online sprostredkovateľských služieb na zľavových portáloch na území SR.

V priebehu správneho konania, ktoré PMÚ začal 8. 3. 2023, dotknutý **podnikateľ predložil PMÚ návrh záväzkov na odstránenie súťažných obáv PMÚ v danej veci**. Účastníci trhu mali príležitosť vyjadriť sa a predložiť prípadné pripomienky k návrhu záväzkov v danej veci, a to v lehote do 31. 10. 2023.

Oznámenie PMÚ o návrhu záväzkov (PDF, 343 kB), ako aj [znenie návrhu záväzkov predloženého účastníkom konania](#) (PDF, 683 kB) zverejnil PMÚ na svojom webovom sídle. V prípade PMÚ v roku 2024 vydal [záväzkové rozhodnutie](#), ktorým Zľavomatu uložil povinnosť plniť určité záväzky.

4.6.3.2 Zlepšenie podmienok nákupu elektronických diaľničných známok

PMÚ sa v rámci výkonu svojej činnosti oboznámil so znením Všeobecných obchodných podmienok Správcu výberu úhrady diaľničnej známky (VOP). Zo znenia VOP vyplývalo, že v prípade chybného a/alebo neúplného zadania údajov pri nákupe elektronickej diaľničnej známky má zákazník možnosť opravy, doplnenia a/alebo zmeny týchto údajov najneskôr do 15 minút od uskutočnenia nákupu.

PMÚ oslovil Ministerstvo dopravy SR a Národnú diaľničnú spoločnosť, a. s., s požiadavkou na zváženie úpravy VOP spôsobom, ktorý by bol viac prospešný pre zákazníkov a ktorý by flexibilnejšie reagoval na prípadnú potrebu odstránenia chybyne zadanych údajov zo strany zákazníka.

Zo strany Národnej diaľničnej spoločnosti bol PMÚ vyrozumiený, že zmena znenia VOP bude realizovaná v tom zmysle, že dôjde k predĺženiu lehoty na vykonanie opravy, doplnenia alebo zmeny chybyne alebo neúplne zadanych údajov do konca príslušného kalendárneho dňa. Zároveň bude umožnené požiadať o vykonanie opravy údajov aj po uplynutí uvedenej lehoty, a to v prípade, ak prevádzkovateľ vozidla preukáže, že chybyne zadané evidenčné číslo vozidla v čase úhrady diaľničnej známky nebolo pridelené žiadnemu vozidlu.

Uvedené zmeny znenia VOP iniciované zo strany PMÚ rozširujú možnosti opravy chybyne zadanych údajov pri nákupe diaľničnej známky v prospech zákazníkov.

4.6.3.3 Odporúčanie k pripravovanej aukcii UPREKAPS na frekvencie 900 – 2100 MHz

PMÚ prijal niekoľko podnetov v reakcii na plánovanú aukciu na používanie frekvencií z pásma 900 MHz a 2100 MHz pripravovanú Úradom pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb (UPREKAPS). Aj na základe týchto podnetov predstavitelia PMÚ absolvovali stretnutie s predstaviteľmi UPREKAPS, kde ich opätovne informovali o svojich odporúčaníach.

PMÚ, okrem iného, upozornil regulátora na svoje pretrvávajúce pochybnosti o podmienkach aukcie. Po viacerých zmenách podmienok aukcie totiž ostáva spornou otázka, či môžu zvýhodniť jedného alebo viacerých operátorov, čo by mohlo predstavovať štátnu pomoc. PMÚ, ktorý sám nie je oprávnený rozhodovať o tom, či konkrétne opatrenie predstavuje poskytnutie štátnej pomoci, považuje za **nevyhnutné nechať posúdiť podmienky aukcie aj z hľadiska pravidiel v oblasti štátnej pomoci.**

Odporučil preto zástupcom UPREKAPS obrátiť sa na EK, ktorá ako jediná (spolu so súdmi EÚ) túto kompetenciu má. Samotné Generálne riaditeľstvo pre hospodársku súťaž (DG COMP) podľa informácií PMÚ ponúklo UPREKAPS možnosť online konzultácií v tejto veci – s ich sprostredkovaním je PMÚ pripravený regulátorovi pomôcť.

4.6.3.4 Monitorovanie situácie v oblasti dodávky elektriny

PMÚ počas roka 2023 intenzívnejšie **sledoval vývoj situácie na energetických trhoch** a monitoroval správanie účastníkov trhu (predovšetkým dodávateľov a odberateľov energií) na území SR.

V médiách a zo strany Úradu pre reguláciu sieťových odvetví (ÚRSO) boli od začiatku roka 2023 pravidelne zverejňované informácie týkajúce sa, okrem iného, vývoja veľkoobchodných cien elektriny a s tým súvisiacich obchodných a cenových podmienok, za akých dochádza na území SR k maloobchodnému predaju/dodávke elektriny (komodity) koncovým odberateľom. ÚRSO v rámci svojich kompetencií vykonal určité kroky v dotknutej oblasti, spočívajúce napr. v prieskume cenníkov dodávateľov elektriny, porovnaní cenníkových cien s vývojom na veľkoobchodnom trhu s elektrinou a vo vyžiadaní si podrobných údajov o nákladoch a cenách najväčších dodávateľov elektriny pôsobiach na území SR.

ÚRSO v tejto súvislosti využíva svoju kompetenciu umožňujúcu sledovanie trhu s elektrinou, miery otvorenosti trhu s elektrinou, úrovne transparentnosti trhu s elektrinou, vyhodnocovanie dosiahnutej úrovne hospodárskej súťaže na trhu s elektrinou a vyhodnocovanie predpokladov na mimoriadnu reguláciu. Po vyhodnotení predložených údajov môže ÚRSO vykonať ďalšie kroky, či už v oblasti cenovej regulácie dodávky elektriny pre zraniteľných odberateľov, ale aj v možnom využití sankčných mechanizmov a aktuálna činnosť ÚRSO môže mať v odôvodnených prípadoch tiež zásadný vplyv na výkon prebiehajúcej krízovej regulácie a spôsob výpočtu kompenzácií v podporných schémach v gescii Ministerstva hospodárstva SR.

PMÚ pozitívne vníma kroky, ktoré majú za cieľ prispieť k ochrane záujmov jednotlivých skupín dotknutých koncových odberateľov. PMÚ podporuje aktivity vykonávané zo strany ÚRSO, pričom v rámci danej problematiky prebieha spolupráca oboch úradov, ktorá vyústila do spustenia prieskumu zo strany PMÚ v zmysle § 16 ods. 1 písm. a) zákona o ochrane hospodárskej súťaže na účel získania informácií o stave súťaže v danom odvetví, keďže ÚRSO v rámci svojej činnosti identifikoval určité problémy na trhu. V tejto súvislosti PMÚ, vzhľadom na klesajúce ceny elektriny na veľkoobchodnom trhu, apeloval na odberateľov s vysokými cenami za dodávku elektriny, aby sa vo vlastnom záujme v danom období aktívne zaujímali o ponuky konkurenčných dodávateľov elektriny pôsobiach na území SR s cieľom znížiť svoje náklady na energie.

4.7 ZAHRANIČNÁ AGENDA

Náležitú pozornosť sústredil PMÚ aj na **medzinárodnú spoluprácu s viacerými inštitúciami**. Aj počas minulého roka na medzinárodnej úrovni aktívne prispieval do odborných diskusií, prezentoval svoju činnosť, skúsenosti, postoje a významné výsledky v rámci rôznych aktivít a zároveň plnil povinnosti, ktoré vyplývajú SR z jej členstva v EÚ aj v iných organizáciách.

Išlo predovšetkým o sieť **ECN** (European Competition Network – Európska sieť úradov na ochranu hospodárskej súťaže), **OECD** (Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj), v rámci ktorých sa PMÚ pravidelne zúčastňuje na stretnutiach a prispieva do diskusií aj svojimi príspevkami. Zástupcovia PMÚ sa aktívne podieľali na zasadnutiach Výboru pre hospodársku súťaž OECD, ako aj na rokovaníach na úrovni ECN.

PMÚ naďalej rozvíjal **bilaterálne vzťahy a spoluprácu s úradmi, ktoré sa nachádzajú v Európe** a s ktorými si vzájomne vymieňa poznatky, skúsenosti a osvedčené postupy. Dlhodobu pokračuje v **intenzívnej vzájomnej spolupráci s partnerským úradom v Českej republike – Úradom pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS)**. K podpore a posilneniu regionálnej spolupráce medzi národnými orgánmi hospodárskej súťaže prispieva aj **memorandum o regionálnej spolupráci PMÚ s orgánmi hospodárskej súťaže v 9 krajinách Európy**, ktoré predseda PMÚ podpísal dňa 18. 4. 2023 (podrobnosti uvádzame v nasledujúcej podkapitole).

V rámci európskej legislatívy týkajúcej sa hospodárskej súťaže EÚ ešte v roku 2022 prijala Akt o digitálnych trhoch (nariadenie DMA), ktorý svoju účinnosť nadobúdal postupne. Akt o digitálnych trhoch má pomôcť vytvoriť spravodlivé podmienky pre všetky spoločnosti na digitálnom trhu v EÚ, a tým zlepšiť hospodársku súťaž v digitálnom sektore. EK dňa 6. 9. 2023 po prvý krát zverejnila zoznam spoločností, ktoré určila za strážcov prístupu podľa aktu o digitálnych trhoch. Strážcami prístupu sa podľa rozhodnutia EK stalo šesť technologických spoločností – Alphabet, Amazon, Apple, ByteDance, Meta a Microsoft. Podľa rozhodnutia majú tieto spoločnosti šesť mesiacov na zosúladienie svojich online platformových služieb s pravidlami stanovenými v akte o digitálnych trhoch.

Cieľom predmetného rozhodnutia EK bolo zabezpečiť väčší výber pre spotrebiteľov a tiež vytvoriť nové príležitosti pre menšie inovačné technologické spoločnosti.

SR je v procese implementácie predmetného nariadenia, pričom podľa navrhovaných legislatívnych zmien bude **PMÚ v rámci SR vykonávať niektoré práva aj povinnosti vyplývajúce členským štátom z uvedenej právnej úpravy** a spolupracovať s EK pri aplikácii nariadenia.

Uvedená právna úprava EÚ je prelomovou a dlho očakávanou v oblasti regulácie digitálnych trhov, pričom potreba regulácie je zároveň dlho diskutovanou celosvetovou témou.

Súvisiaca tlačová správa EK s ďalšími podrobnosťami je dostupná na nasledujúcom odkaze: Akt o digitálnych trhoch - EK určila šiestich strážcov prístupu.

4.7.1 Memorandum o regionálnej spolupráci orgánov hospodárskej súťaže a diskusia za okrúhlym stolom v Poľsku

Predseda PMÚ Juraj Beňa dňa 18. 4. 2023 vo Varšave podpísal Memorandum o regionálnej spolupráci v oblasti hospodárskej súťaže (PDF, 1024 kB). Memorandum podpísali tiež najvyšší predstavitelia 9 ďalších orgánov hospodárskej súťaže štátov Európy - Česka, Estónska, Litvy, Lotyšska, Maďarska, Moldavska, Poľska, Rumunska a Ukrajiny.

Predstavitelia orgánov hospodárskej súťaže strednej a východnej Európy uzatvorili memorandum o regionálnej spolupráci (zdroj: Úrad na ochranu hospodárskej súťaže Poľska - UOKiK)

V zmysle memoranda budú národné orgány hospodárskej súťaže podporovať a posilňovať regionálnu spoluprácu pri presadzovaní práva hospodárskej súťaže a rozvíjaní politiky hospodárskej súťaže. Zaviazali sa k vzájomnej výmene skúseností, osvedčených postupov, ako aj k neformálnej výmene informácií najmä počas

- ▶ výročných stretnutí predstaviteľov,
- ▶ zasadnutí pracovných skupín,
- ▶ študijných návštev či
- ▶ workshopov.

Spoločnú iniciatívu desiatich orgánov ochrany hospodárskej súťaže podporili aj predstavitelia medzinárodných organizácií – pán Olivier Guersent (generálny riaditeľ Generálneho riaditeľstva pre hospodársku súťaž EK), pán Ori Swartz (OECD, Riaditeľstvo pre finančné a obchodné záležitosti a Výbor pre hospodársku súťaž) a pani Teresa Moreira (UNCTAD, Útvar pre hospodársku súťaž a spotrebiteľskú politiku).

Na samotnej slávnosti podpisu memoranda sa zúčastnila aj pani veľvyslankyňa Slovenskej republiky v Poľsku, pani Andrea Elscheková-Matisová, spolu s niektorými ďalšími veľvyslancami.

V súlade s podpísaným memorandom najvyšší predstaviteľ orgánov hospodárskej súťaže v dňoch 18. – 19. 4. 2023 diskutovali za okrúhlym stolom. Okrem predsedu reprezentovala PMÚ riaditeľka odboru legislatívno-právneho a zahraničných vzťahov PMÚ Michaela Nosa.

Do diskusie za okrúhlym stolom prispeli odbornými názormi a skúsenosťami predseda PMÚ Juraj Beňa a riaditeľka odboru legislatívno-právneho a zahraničných vzťahov PMÚ Michaela Nosa (zdroj: UOKiK)

Obaja svojimi odbornými skúsenosťami a názormi prispeli do diskusie, ktorá sa týkala spoločných tém, najmä plánu práce v zmysle memoranda či výziev na najbližšie obdobie. Okrúhly stôl bol venovaný aj diskusii a výmene skúseností z oblasti prioritizácie prípadov a vymáhania súťažného práva, externých tlakov na orgány hospodárskej súťaže, ako aj inštitucionálneho zabezpečenia, budovania a stabilizácie personálnych zdrojov.

V rámci regionálnej spolupráce sa roly predsedajúceho orgánu počas prvého prebiehajúceho roka ujal Úrad pre hospodársku súťaž a ochranu spotrebiteľa Poľskej republiky. Organizovanými aktivitami plánujú účastníci memoranda podporiť snahu Moldavska a Ukrajiny pri ich integračných procesoch do EÚ, avšak cieľom je najmä vzájomná spolupráca. Potreba regionálnej spolupráce rezonuje v ostatných rokoch tak na pôde OECD, ako aj UNCTAD, ktoré veľmi aktívne povzbudzujú orgány ochrany hospodárskej súťaže o zvýšenie takýchto foriem spolupráce.

PMÚ vníma iniciatívu pozitívne aj z hľadiska vlastných aktivít a činností, zdieľania najlepších postupov, osobitne v rámci oblastí a trhov, ktoré vykazujú prvky príbuznosti. V takých prípadoch je spolupráca výhodná nielen pre zúčastnené strany memoranda, ale aj pre podnikateľov, ktorí pôsobia na trhoch vo viacerých krajinách, keďže koordinácia a jednotnosť postupov orgánov dohľadu zjednodušuje podnikateľom ich cezhraničné podnikateľské aktivity, resp. môže mať pozitívne dopady aj na konečných spotrebiteľov.

PMÚ bude viesť predsedníctvo podľa zvoleného rotačného spôsobu v roku 2025, ktoré prevezme od rumunských kolegov.

PMÚ verí, že orgány hospodárskej súťaže spoločnými silami dokážu zlepšovať podmienky hospodárskej súťaže a zintenzívniť konkurenčné prostredie v regióne strednej a východnej Európy. Viac fotografií nájdete na webovom sídle PMÚ prostredníctvom nasledujúceho odkazu: [PMÚ podpísal memorandum o regionálnej spolupráci s orgánmi hospodárskej súťaže v 9 krajinách Európy.](#)

4.8 KOMUNIKÁCIA S VEREJNOSŤOU

PMÚ tiež dbá o vytváranie, udržiavanie a rozvíjanie priaznivých vzťahov s odbornou i laickou verejnosťou. Prostredníctvom rozličných komunikačných aktivít sa snaží verejnosti približovať svoju prácu, výsledky, zlepšovať verejné povedomie o pravidlách hospodárskej súťaže, ako aj prínosoch spravodlivého súťažného prostredia.

Svoju komunikáciu zameriava na rôzne skupiny obyvateľstva, napr. podnikateľov, zástupcov orgánov štátnej správy, samosprávy či záujmovej samosprávy, akademickej obce, advokátskej sféry a v neposlednom rade na odborníkov zo zahraničných súťažných inštitúcií a masmédiá.

4.8.1 Masmediálne výstupy

Minulý rok PMÚ vydal **177 tlačových správ** týkajúcich sa ochrany hospodárskej súťaže a koordinácie štátnej pomoci. Zverejňoval ich na svojom webovom sídle www.antimon.gov.sk, rozosielať ich aj zástupcom masmédií a ďalším svojim stakeholderom.

V tlačových správach poskytoval verejnosti aktuálne informácie najmä **o vydaných rozhodnutiach, začatých správnych konaniach, uskutočnených neohlásených inšpekciách**, ďalších dôležitých výsledkoch svojej činnosti a iných aktivitách. V publikovaných stanoviskách tiež **objasňoval svoje kompetencie** napr. v súvislosti s určením maximálnych cien potravín obchodnými reťazcami či cenovými a obchodnými podmienkami pri dodávke elektriny, alebo podmienkami nákupu elektronických diaľničných známok a tiež plánovanou aukciou na používanie frekvencií 900 MHz – 2100 MHz.

Z obsahového hľadiska sa **značný počet tlačových správ týkal oblastí kontroly koncentrácií a koordinácie štátnej pomoci**.

V niekoľkých tlačových správach tiež upriamil pozornosť verejnosti na možnosť účastníkov kartelových dohôd využiť program zhovievavosti a inštitút urovnania (napr. stanovisko Program zhovievavosti alebo ako odvrátiť hrozbu prísnych sankcií). V prípade uplatnenia týchto nástrojov im PMÚ môže uložiť nižšiu, resp. miernejšiu sankciu, alebo ich od nej úplne oslobodiť. Zároveň podnikatelia môžu touto formou spolupráce s PMÚ byť nápomocní pri odhalení protisúťažných praktík. Svoju prácu a zaujímavé novinky prezentoval aj v množstve príspevkov na sociálnych sieťach. **PMÚ využíva svoj profil na sociálnych sieťach X, LinkedIn, Instagram, Facebook a na Youtube.**

V uplynulom roku boli vo viacerých druhoch médií zverejnené **rozhovory**, ktoré im poskytol **predseda PMÚ Juraj Beňa**. Počas rozhovorov so zástupcami Denníka E, Antitrust, RTVS, Trend a Verlag Dashofer komunikoval najmä ambíciu modernizovať a zintenzívniť činnosť PMÚ, zamerať sa pritom na odhaľovanie kartelových dohôd a ďalších protisúťažných praktík. Vyjadril tiež cieľ zlepšovať povedomie verejnosti o význame PMÚ a potrebe presadzovania férového

súťažného prostredia či škodlivosti protisúťažných praktík. Snažil sa verejnosti čo najviac priblížiť prácu PMÚ, sumarizovať významné aktivity a poskytnúť pohľad na aktuálne dianie v oblasti ochrany hospodárskej súťaže. Zverejnené rozhovory sú dostupné prostredníctvom sekcie Články a rozhovory na webovej stránke PMÚ.

Predseda PMÚ poskytol rozhovor zástupcom médií (zdroj: RTVS, PMÚ)

V roku 2023 PMÚ spracoval a poskytol **209 písomných odpovedí** alebo stanovísk zástupcom masmédií prevažne na Slovensku. Odpovede poskytol rovnako i zástupcom odborných

časopisov a iných druhov médií v zahraničí, ktoré sú zamerané na právne a súťažné problémy a medzi ktorými sú napr. Global Competition Review alebo MLex.

Veľký počet odpovedí PMÚ sa týkal prípadov riešených v rámci prešetrovania alebo správnych konaní, vydaných rozhodnutí, uložených pokút, tiež aktuálnych spoločenských tém a otázok, najmä ohľadom cien potravín či pohonných látok, ale aj stanovísk k poskytnutiu štátnej pomoci. Niekoľkými odpoveďami objasnil svoje kompetencie v oblastiach ochrany hospodárskej súťaže a koordinácie štátnej pomoci.

4.8.2 Podujatia a vzdelávacie aktivity

PMÚ pozitívne hodnotí účasť svojich predstaviteľov a zástupcov na podujatiach, počas ktorých reprezentujú činnosť PMÚ. Takouto aktivitou vplývajú na rozvoj povedomia verejnosti o význame hospodárskej súťaže či prínosoch vyplývajúcich z dodržiavania jej pravidiel a z efektívne fungujúceho súťažného prostredia.

Rôzne odborné konferencie, fóra, semináre a ďalšie školiace aktivity predstavujú pre PMÚ príležitosť na prezentovanie predovšetkým postojov, skúseností a znalostí v súvislosti s aktuálnou súťažno-právnou problematikou. Zároveň poskytujú priestor na objasnenie právomocí a významných výsledkov PMÚ a rovnako aj na vysvetlenie pravidiel ochrany hospodárskej súťaže.

Ako prednášajúci, resp. panelisti sú pozývaní na podujatia, ktoré organizujú prevažne inštitúcie na ochranu hospodárskej súťaže v štátoch Európy, orgány štátnej správy a miestnej samosprávy v SR, odborné vzdelávacie inštitúcie či ďalšie organizácie.

4.8.2.1 Konferencia PMÚ o aktuálnych trendoch v práve hospodárskej súťaže

PMÚ každoročne organizuje medzinárodnú konferenciu venovanú aktuálnym trendom v slovenskom a európskom súťažnom práve.

Podujatím prispieva k zlepšovaniu povedomia o význame súťažného práva a prínosoch hospodárskej súťaže. Hostia si môžu vymieňať názory na dianie v oblasti hospodárskej súťaže a skúsenosti najmä s expertmi na súťažné právo z inštitúcií na Slovensku, ale aj v ďalších krajinách Európy.

Medzinárodnú konferenciu zorganizoval PMÚ dňa **4. 10. 2023**. Uskutočnila sa v priestoroch

Slovenskej národnej galérie v Bratislave a zúčastnili sa na nej zástupcovia a zástupkyne viacerých inštitúcií, organizácií, spoločností na Slovensku a v krajinách EÚ.

Konferenciu otvoril príhovorom **predseda PMÚ Juraj Beňa**. Predstavil svoju víziu o smerovaní PMÚ, ktorej cieľom je vybudovať modernú, rešpektovanú a dôveryhodnú inštitúciu na ochranu hospodárskej súťaže a zvýšiť povedomie podnikateľského sektora aj verejnosti o význame práce PMÚ pre spoločnosť.

Pozvanie predniesť **úvodné slovo na konferencii prijal pán Olivier Guersent**, generálny riaditeľ Generálneho riaditeľstva pre hospodársku súťaž Európskej komisie.

Hlavnou témou prvej panelovej diskusie konferencie bola súťaž a inflácia, konkrétne **rola súťažných autorít v čase inflácie**. Názory a skúsenosti prezentovali predstavitelia úradov na ochranu hospodárskej súťaže zo susedných krajín: Natalie Harsdorf-Borsch, poverená generálna riaditeľka Rakúskeho Federálneho úradu pre hospodársku súťaž, Kamil Nejezchleb, podpredseda Úradu na ochranu hospodárskej súťaže ČR, a stanoviská EK predstavil Olivier Guersent. Diskusiu viedol predseda PMÚ Juraj Beňa. Vysvetlili vplyv vysokej inflácie na hospodársku súťaž a činnosť súťažných autorít v jednotlivých krajinách strednej Európy, a naopak, možnosti súťažných autorít v boji proti inflácii.

Ďalšia panelová diskusia bola zameraná na stále aktuálnejšiu tému, ktorou je **aplikácia a implementácia DMA** (aktu o digitálnych trhoch). Svoje postrehy a očakávania predniesli odborníci na túto problematiku – Lucia Bónová, vedúca útvaru pre implementáciu nariadenia DMA a presadzovanie antitrustových pravidiel v oblasti digitálnych platforiem Generálneho riaditeľstva pre hospodársku súťaž EK, Viktoria H.S.E. Robertson, vedúca skupiny pre právo hospodárskej súťaže a digitalizáciu Viedenskej univerzity ekonómie a obchodu, riaditeľka platformy v oblasti práva hospodárskej súťaže, a Radek Hanák, riaditeľ pre právne záležitosti a zodpovedný za ochranu

osobných údajov skupiny Heureka Group. Diskusiu moderovala a pohľad PMÚ prezentovala Michaela Nosa, riaditeľka odboru legislatívno-právneho a zahraničných vzťahov PMÚ. Predmetom diskusie boli otázky týkajúce sa novej právnej úpravy v oblasti digitálnych trhov, jej uplatňovania, ako aj očakávania stakeholderov, resp. podnikateľov a právomoci a úlohy, ktoré z nej vyplývajú úradom na ochranu hospodárskej súťaže.

V poslednej panelovej diskusii sa prednášajúci hostia tematicky zamerali na problematiku **zákazu účasti vo verejnom obstarávaní - sankcie za porušenie súťažných pravidiel**. Postoje a skúsenosti zo svojho profesijného pôsobenia prezentovali Ori Schwartz, vedúci odboru hospodárskej súťaže Organizácie pre ekonomickú spoluprácu a rozvoj - OECD, a Radoslav Šály, poradca prezidenta Zväzu stavebných podnikateľov Slovenska a gestor odbornej komisie pre verejné obstarávanie stavebných prác a podnikateľské prostredie, advokát. Panel moderovala a pohľad a skúsenosti PMÚ prezentovala Daniela Lukáčová, vedúca oddelenia pre druhostupňové konanie PMÚ. V rámci diskusie venovanej inštitútu zákazu účasti vo verejnom obstarávaní sa panelisti zamerali na vymedzenie a presadzovanie tohto inštitútu z hľadiska právnej úpravy, ako aj formy, prínos, riziká spojené s jeho uplatňovaním a tiež možné smerovanie jeho uplatňovania v budúcnosti.

Záverečného slova na konferencii sa ujal podpredseda PMÚ Peter Demčák, ktorý poďakoval všetkým účastníkom a vyslovil presvedčenie, že predstavené plány sa PMÚ podarí zrealizovať v najbližšom období.

Konferencia sa pre **takmer 150 účastníkov** stala vynikajúcou príležitosťou na prediskutovanie najaktuálnejších otázok a výziev s odborníkmi v práve hospodárskej súťaže na Slovensku a v zahraničí. Prezentácie prednášajúcich a ďalšie materiály z uskutočnenej konferencie sú dostupné na webovej stránke PMÚ.

4.8.2.2 Svätomartinská konferencia v Brne

Predseda PMÚ Juraj Beňa bol minulý rok pozvaný ako panelista na Svätomartinskú konferenciu.

V poradí 16. ročník konferencie o práve hospodárskej súťaže zorganizoval Úrad na ochranu hospodárskej súťaže Českej republiky v dňoch 8. – 9. 11. 2023 v Brne a zúčastnilo sa na nej vyše 100 odborníkov na oblasť hospodárskej súťaže z ČR a zo zahraničia.

Predseda PMÚ Juraj Beňa reprezentoval PMÚ na konferencii v zahraničí (zdroj: ÚOHS)

Predseda PMÚ počas úvodnej panelovej diskusie s názvom „Co nového v hospodářské soutěži“ **prezentoval významné výsledky práce PMÚ a plány na najbližšie obdobie.** Prezentácia predsedu PMÚ z konferencie je dostupná na webovej stránke ÚOHS.

Svojimi skúsenosťami a názormi prispeli do panelovej diskusie aj predstavitel Generálneho riaditeľstva pre hospodársku súťaž EK Johannes Persch, podpredseda ÚOHS Kamil Nejezchleba a zástupca lotyšského súťažného úradu Andris Eglons.

Podrobnosti o uskutočnenej konferencii ÚOHS sú dostupné prostredníctvom tlačových správ na webovej stránke.

4.8.2.3 Zasadnutie pracovných skupín a Výboru pre hospodársku súťaž OECD v Paríži

PMÚ sa aktívne podieľa na aktivitách organizovaných medzinárodnými organizáciami, počas ktorých si pozvaní odborníci vymieňajú skúsenosti s riešením aktuálnych otázok v oblasti hospodárskej súťaže a prezentujú svoje postoje k novým výzvam v tejto oblasti.

V rámci spolupráce s OECD – Organizáciou pre hospodársky rozvoj a spoluprácu vedúca oddelenia pre druhostupňové konanie PMÚ Daniela Lukáčová reprezentovala PMÚ na zasadnutiach

pracovných skupín a Výbore pre hospodársku súťaž OECD. Uskutočnili sa v dňoch 12. – 16. 6. 2023 v Paríži.

Daniela Lukáčová dňa 13. 6. 2023 počas diskusie za okrúhlym stolom aj prezentovala príspevok PMÚ o budúcnosti efektívnych programov zhovievavosti – pokroku v odhaľovaní a odrádzaní od kartelov (PDF, 291 kB). Na príprave príspevku spolupracovala riaditeľka odboru legislatívno-právneho a zahraničných vzťahov PMÚ Michaela Nosa. V príspevku poukázali najmä na **vývoj legislatívy a praxe PMÚ a ich vplyv na počet žiadostí o zhovievavosť.**

Predstavitelia PMÚ Juraj Beňa a Daniela Lukáčová reprezentovali PMÚ aj na ďalšom zasadnutí OECD – **Globálnom fóre o hospodárskej súťaži**, na ktorom sa v dňoch 7. a 8. 12. 2024 zišlo v Paríži viac ako 100 delegácií z celého sveta. Na zasadnutí prezentovali príspevky PMÚ o alternatívach programu zhovievavosti (PDF, 294 kB) aj akvizíciách realizovaných medzi tými istými podnikateľmi v určitom časovom období alebo v rovnakom či podobnom sektore (PDF, 291 KB).

Predstavitelia PMÚ Juraj Beňa s Danielou Lukáčovou prezentovali skúsenosti a názory PMÚ na zasadnutí OECD (zdroj: OECD)

Príspevky ďalších odborníkov z orgánov hospodárskej súťaže, ako aj ostatné materiály o uskutočnených zasadnutiach a diskusiách týkajúcich sa osvedčených postupov uplatňovaných v politike hospodárskej súťaže sú tiež dostupné prostredníctvom webovej stránky OECD.

4.8.2.4 Konferencia o verejnom obstarávaní

Podpredseda PMÚ Peter Demčák vystúpil na konferencii **Verejné obstarávanie 2023, právo a prax**, ktorá sa v dňoch 19. a 20. 9. 2023 konala v Novom Smokovci.

Na konferencii predstavil **novú víziu a ciele PMÚ, a vysvetlil ich dopad na VO**. Zároveň diskutoval s predstaviteľmi ÚOHS, Úradu pre verejné obstarávanie a Univerzity Komenského v Bratislave počas panela venovaného rozhodovacej praxi v oblasti VO a prezentoval svoje skúsenosti a znalosti týkajúce sa danej problematiky.

Podpredseda PMÚ Peter Demčák prezentoval skúsenosti počas konferencie o VO vo Vysokých Tatrách (zdroj: Apuen akadémia)

4.8.2.5 Školiace aktivity PMÚ o pravidlách ochrany hospodárskej súťaže a protisúťažných praktikách vo verejnom obstarávaní

Počas uplynulého roka zástupcovia PMÚ v rámci viacerých školiacich aktivít zvyšovali povedomie verejnosti o oblastiach pôsobnosti PMÚ.

O pravidlách ochrany hospodárskej súťaže a protisúťažných praktikách vo VO viedli zástupcovia PMÚ celkovo **3 školiace aktivity**. Z toho

- webinár na tému „Úvod k pravidlám ochrany hospodárskej súťaže - protisúťažné praktiky vo VO“ uskutočnili dňa 13. 4. 2023 v spolupráci s Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR v rámci vzdelávania administratívnych kapacít EŠIF (v zmysle Centrálneho plánu vzdelávania AK EŠIF),
- školenie na tému „Pravidlá ochrany hospodárskej súťaže a kartelové dohody vo VO“ zrealizovali dňa 30. 10. 2022 v spolupráci s odborom Národného úradu pre OLAF v rámci vzdelávania o ochrane finančných záujmov EÚ (v zmysle Plánu vzdelávania v oblasti ochrany finančných záujmov EÚ v SR),
- online školenie na tému „Ochrana hospodárskej súťaže z pohľadu miest a obcí“ zorganizovali dňa 22. 6. 2023 v spolupráci so Združením miest a obcí Slovenska so zameraním na potreby a záujmy zástupcov miest a obcí.

Počas školení predovšetkým priblížili pôsobnosť, ako aj právomoci PMÚ, problematiku hospodárskej súťaže a práva na ochranu hospodárskej súťaže. Poukázali na dohody obmedzujúce súťaž, bližšie sa zamerali na objasnenie dohôd, ktoré vznikajú v procese VO, na praktických príkladoch uviedli indície naznačujúce možné protisúťažné správanie. Vysvetlili, aké sankcie hrozia za porušenie zákona o ochrane hospodárskej súťaže. Obsah jednotlivých školení prispôbili potrebám a záujmom ich účastníkom.

K hlavným prioritám PMÚ dlhodobo patrí aj **zvyšovanie povedomia o pravidlách v oblasti štátnej pomoci a minimálnej pomoci**. Na tento účel sa v roku 2023 uskutočnilo **115 pracovných stretnutí s poskytovateľmi pomoci**, resp. vykonávateľmi schém pomoci a tiež **10 školení a praktických workshopov**, počas ktorých mohli so zástupcami PMÚ prekonzultovať otázky týkajúce sa poskytnutia pomoci a nechať si ozrejmiť súvisiace skutočnosti. Podrobnosti o týchto aktivitách sme uviedli v kapitole 5 Štátna pomoc.

4.8.2.6 Svetový deň hospodárskej súťaže

PMÚ sa aj minulý rok pripojil k súťažným autoritám a ďalším inštitúciám **podporujúcim vyhlásenie 5. decembra za Svetový deň hospodárskej súťaže**. Inštitúcie v tento deň prostredníctvom rôznych aktivít približujú spotrebiteľom i producentom na celom svete prínosy efektívne fungujúceho súťažného prostredia a tiež upriamujú pozornosť na politiku hospodárskej súťaže a súčasné právne otázky na medzinárodnej úrovni.

PODPORUJEME

WE SUPPORT

WORLD COMPETITION DAY

5 DECEMBER

PMU sa pri príležitosti Svetového dňa hospodárskej súťaže opýtal kolegýň a kolegov na prínosy hospodárskej súťaže. Krátky videozostrih odpovedí a vyjadrenie podpory zverejnil na svojej webovej stránke prostredníctvom tlačovej správy PMÚ podporuje vyhlásenie Svetového dňa hospodárskej súťaže.

Aj touto aktivitou PMÚ prispel k šíreniu povedomia o súčasnej problematike v oblasti hospodárskej súťaže a o prospechu zo správne fungujúceho súťažného prostredia, a teda aj k zdravšej súťaži na trhu.

4.8.3 Publikačná činnosť

PMÚ na svojej webovej stránke publikoval podrobnejšiu správu s výsledkami prešetrovania súvisiaceho s rastom cien potravín. V rámci prešetrovania, ktoré uskutočňoval počas niekoľkých mesiacov roka 2023 zisťoval, či za rastom cien potravín sú neprimerané marže obchodných reťazcov a či tzv. protiinflačná garancia mohla viesť k nedovolennej koordinácii obchodných reťazcov, a tým k zvýšeniu maloobchodných cien, za ktoré vo svojich predajniach predávajú potraviny spotrebiteľom.

Zistenia PMÚ nenasvedčujú protisúťažnému konaniu obchodných reťazcov. Avšak PMÚ pripomenul, že akékoľvek rokovania týkajúce sa cenotvorby sú pre konkurenčné prostredie problematické a môžu predstavovať porušenie pravidiel hospodárskej súťaže.

Zamestnanci PMÚ aj minulý rok prispievali do odborných diskusií v rámci Európskej siete súťažných úradov, odborných domácich a zahraničných fór. OECD na vlastnej webovej stránke publikovalo príspevok PMÚ o budúcnosti efektívnych programov zhovievavosti a pokroku v odhaľovaní a odrádzaní od kartelov (PDF, 291 kB). Prezentovala ho zástupkyňa PMÚ na zasadnutí pracovnej skupiny OECD v Paríži.

Počas diskusie za okrúhlym stolom na uvedenú tému v príspevku poukázala najmä na vývoj legislatívy a praxe PMÚ a ich vplyv na počet žiadostí o zhovievavosť. Rovnako OECD publikovalo príspevky PMÚ, ktoré predstavitelia prezentovali počas Globálneho fóra o hospodárskej súťaži v Paríži. V príspevku o alternatívach programu zhovievavosti (PDF, 294 kB) poukázali na význam uplatňovania programu zhovievavosti pri odhaľovaní kartelov a vysvetlili aj dôvody ich nedostatočného využitia účastníkmi kartelov. V príspevku o tzv. sériových akvizíciách (PDF, 291 kB) charakterizovali prax PMÚ pri posudzovaní koncentrácií realizovaných medzi tými istými podnikateľmi v určitom časovom období alebo v rovnakom či podobnom sektore a venovali sa tiež otázke vyhodnocovania ich dopadu na súťaž v budúcnosti.

Ďalšia zástupkyňa PMÚ poskytla svoje skúsenosti a znalosti v článku, ktorý publikoval odborný časopis zameraný na právne a súťažné problémy - Antitrust (č. 2/2023). V príspevku s názvom Z rozsudkov slovenských súdov v súťažných veciach sa zaoberala prípadom protisúťažnej dohody pri maloobchodnom predaji mliečnych výrobkov.

Aj minulý rok PMÚ spracoval prehľad svojej činnosti a dosiahnutých výsledkov za rok 2022 vo forme výročnej správy za uplynulý rok. Sprístupnil ju na svojej webovej stránke v sekcii Výročná správa.

PMÚ naďalej zverejšťoval svoje právoplatné rozhodnutia a oznámenia o začatí správnych konaní v Obchodnom vestníku a taktiež ich zverejšťoval na svojej webovej stránke.

4.8.4 Spolupráca s univerzitami

PMÚ dlhodobo spolupracuje s univerzitami na Slovensku, najmä s ich fakultami zameranými na právo a ekonómiu. V zmysle uzavretých memoránd o vzájomnej spolupráci udržiava bližšiu spoluprácu s **Právnickou fakultou Univerzity Komenského v Bratislave, Právnickou fakultou Trnavskej univerzity v Trnave a s Ekonomickou univerzitou v Bratislave**.

PMÚ umožňuje študentom uvedených univerzít a fakúlt napr. absolvovať **program krátkodobej stáže v PMÚ alebo zúčastniť sa na odbornej konzultácii so zamestnancami PMÚ**. Tieto aktivity sú príležitosťou pre študentov zvyšovať úroveň ich vedomostí o činnostiach PMÚ ako ústredného orgánu štátnej správy na ochranu, podporu hospodárskej súťaže a koordináciu štátnej pomoci,

ako aj získavať praktické skúsenosti, vďaka ktorým sa po skončení vysokoškolského štúdia môžu ľahšie uplatniť v praxi.

Dňa 25. 10. 2023 privítal na návšteve študentov práva z Trnavskej univerzity v Trnave. Zástupcovia PMÚ im na konkrétnych prípadoch z praxe predstavili fungovanie a činnosť PMÚ. PMÚ verí, že stretnutia so študentmi sú prínosné pre obe strany a aj po absolvovaní štúdia prejavia záujem uplatniť svoje vedomosti v PMÚ

Obrázok 11: Skupinka študentov práva sa stretla so zástupcami PMÚ počas jednodňovej návštevy

Vzájomná spolupráca však nespočíva iba v oblasti vzdelávania budúcich odborníkov v súťažno-právnej problematike, a tým aj v ich lepšej pripravenosti na výkon budúcej profesie, ale i v oblastiach organizácie spoločensky prospešných aktivít a tiež vedecko-výskumnej a poradenskej činnosti. PMÚ pozitívne hodnotí aj tieto aktivity uskutočnené v rámci spolupráce s akademickou obcou, keďže sú prínosné pre rozvoj súťažnej kultúry a zlepšovanie povedomia o problematike hospodárskej súťaže.

4.8.5 Spolupráca s orgánmi štátnej správy

PMÚ udržiava spoluprácu vo veciach spoločného verejného záujmu s orgánmi štátnej správy SR v zmysle uzatvorených **dohôd o vzájomnej spolupráci**. Týkajú sa poskytovania dokumentácie, výmeny informácií a poznatkov, podávania podnetov a postúpenia vecí, ale aj realizácie odborných stretnutí, konzultácií, školiacich aktivít, tiež vypracovávania stanovísk a prípravy legislatívnych úprav zameraných na zefektívnenie presadzovania práva. PMÚ pokladá za dôležité tiež posilňovanie spolupráce s úradmi na ochranu hospodárskej súťaže a vzájomnú výmenu skúseností.

4.8.5.1 Pracovná návšteva v ÚOHS

Záujem nadviazať na dlhodobú intenzívnu bilaterálnu spoluprácu PMÚ s partnerským úradom na ochranu hospodárskej súťaže v ČR vyjadril predseda PMÚ Juraj Beňa za účasti riaditeľky odboru legislatívno-právneho a zahraničných vzťahov PMÚ Michaely Nosy dňa 30. 3. 2023 počas prvej svojej pracovnej návštevy od jeho nástupu do funkcie.

Predstavitelia PMÚ diskutovali s predsedom ÚOHS Petrom Mlsnom a podpredsedom ÚOHS Kamilom Nejezchlebom predovšetkým o **aktuálnych a spoločných témach v oblasti hospodárskej súťaže**.

Predstavitelia oboch inštitúcií sa počas pracovného stretnutia zaoberali napríklad otázkami stavu implementácie predpisov EÚ, predovšetkým nariadenia o digitálnych trhoch („Digital Markets Act“) a nariadenia o zahraničných subvenciách, ako aj aktuálneho stavu transpozície smernice ECN+ v ČR.

V rámci diskusie sa dotkli aj aktuálnej témy stúpajúcich cien potravín v oboch krajinách a zároveň si vymenili skúsenosti a poznatky ohľadom možností a nástrojov úradov na ochranu hospodárskej súťaže, ktorými by mohli prispieť k zmierneniu tohto negatívneho trendu.

4.8.5.2 Spolupráca v oblasti ochrany finančných záujmov EÚ

PMÚ pokračuje v spolupráci s orgánmi a inštitúciami SR zapojenými do systému ochrany finančných záujmov EÚ a boja proti podvodom v rámci siete AFCOS. Úlohu koordinačného útvaru v tejto oblasti plní v SR Úrad vlády SR prostredníctvom odboru Národný úrad pre OLAF. V roku 2023 PMÚ v súvislosti s touto problematikou napr. prostredníctvom svojej webovej stránky informoval o vydaní nasledujúcich správ o činnosti za uplynulý rok:

- Výročná správa o aktivitách sieťových partnerov v oblasti ochrany finančných záujmov EÚ v SR,
- Výročná správa Európskeho úradu pre boj proti podvodom (OLAF-u),
- Výročná správa EK o ochrane finančných záujmov EÚ – Boj proti podvodom.

5. ŠTÁTNA POMOC

5.1 KOMPETENCIE A ÚLOHY KOORDINÁTORA POMOCI

Protimonopolný úrad SR plní úlohy koordinátora pomoci podľa zákona o štátnej pomoci (zákon č. 358/2015 Z. z.), a teda zabezpečuje ochranu hospodárskej súťaže aj v oblasti štátnej pomoci.

Kompetencie PMÚ ako koordinátora pomoci sú definované v zákone o štátnej pomoci. PMÚ vypracováva stanoviská k schémam pomoci vrátane ich dodatkov z hľadiska dodržiavania pravidiel EÚ pre pomoc, vypracováva stanoviská k návrhom na poskytnutie pomoci ad hoc, registruje schémy minimálnej pomoci, zabezpečuje spoluprácu pri schvaľovaní poskytovania novej štátnej pomoci medzi poskytovateľmi štátnej pomoci a EK, zabezpečuje spoluprácu s EK na úseku vybavovania sťažností tretích strán, vykonáva kontrolu poskytnutej minimálnej pomoci a ukladá pokuty v rámci správneho konania. PMÚ tiež zabezpečuje metodickú a konzultačnú činnosť, školenia, šírenie informácií v oblasti pomoci a vypracováva súhrnnú správu o poskytnutej štátnej pomoci za predchádzajúci kalendárny rok. V legislatívnej oblasti najmä zabezpečuje spoluprácu s EK pri príprave právne záväzných aktov EÚ pre pomoc, vypracováva stanoviská k návrhom právnych predpisov SR z hľadiska dodržiavania pravidiel EÚ pre pomoc a zastupuje slovenské orgány na Poradnom výbore pre štátnu pomoc.

PMÚ je koordinátorom pomoci vo vzťahu ku všetkej štátnej a minimálnej pomoci poskytovanej na území SR, bez ohľadu na odvetvie (t. j. koordinuje aj pomoc poskytovanú pre oblasť poľnohospodárstva a rybárstva, ktoré sú v iných členských štátoch často z pôsobnosti koordinátora pomoci vylúčené) a zdroje financovania (t. j. koordinuje pomoc poskytovanú výlučne zo štátneho rozpočtu, ako aj pomoc spolufinancovanú z fondov EÚ, Plánu obnovy a odolnosti a pod.).

5.2 ŠTATISTICKÉ ÚDAJE Z OBLASTI KOORDINÁCIE POMOCI

VYBRANÉ ŠTATISTICKÉ ÚDAJE ZA ROK 2023	POČET
Schémy pomoci	
Záväzné stanoviská k schémam štátnej pomoci	8
Záväzné stanoviská k dodatkom k schémam štátnej pomoci	28
Pripomienky k schémam štátnej pomoci (vrátane dodatkov)	201
Záväzné stanoviská k schémam minimálnej pomoci	13
Záväzné stanoviská k dodatkom k schémam minimálnej pomoci	25
Pripomienky k schémam minimálnej pomoci (vrátane dodatkov)	83
Opatrenia pomoci ad hoc:	
Záväzné stanoviská k štátnej pomoci ad hoc	6
Pripomienky k štátnej pomoci ad hoc	10
Záväzné stanoviská k minimálnej pomoci ad hoc	33
Pripomienky k minimálnej pomoci ad hoc	4

VYBRANÉ ŠTATISTICKÉ ÚDAJE ZA ROK 2023	POČET
Vydané rozhodnutia zo správnych konaní	6
Stretnutia s poskytovateľmi pomoci	115
Školenia	10
Účasť na medzinárodných stretnutiach - poradných výboroch a multilaterálnych stretnutiach	11
Notifikácie EK (vrátane doplňujúcich informácií)	105
Metodické usmernenia:	
Zaslané prostredníctvom adresy statnapomoc@antimon.gov.sk	72
Vybavené inou formou (napr.elektronickou schránkou)	240
Zverejnené informácie na webovom sídle www.statnapomoc.sk	
Schémy štátnej a minimálnej pomoci (vrátane dodatkových)	96
Legislatíva a metodické usmernenia	40
Novinky a zaujímavosti z oblasti štátnej pomoci	32

V ROKU 2023 PMÚ AKO KOORDINÁTOR POMOCI...

uskutočnil **115** stretnutí s poskytovateľmi pomoci/vykonávateľmi schém pomoci

zrealizoval **10** školení a praktických workshopov

vydal **52** záväzných stanovísk k schémam štátnej pomoci a ich dodatkom a **38** záväzných stanovísk k schémam minimálnej pomoci

vydal **6** záväzných stanovísk k štátnej pomoci ad hoc a **33** záväzných stanovísk pre minimálnu pomoc ad hoc

vybavil **312** žiadostí o konzultáciu prostredníctvom e-mailu

zverejnil na webovej stránke **168** informácií

PROTIMONOPOLNÝ
ÚRAD
SLOVENSKEJ
REPUBLIKY

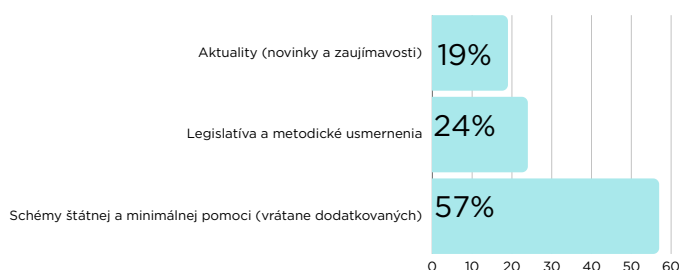
ŠTÁTNA POMOC

5.3 AKTIVITY V OBLASTI ŠTÁTNEJ A MINIMÁLNEJ POMOCI

5.3.1 Informovanie verejnosti

PMÚ pravidelne informuje širokú verejnosť, ako aj poskytovateľov pomoci, resp. vykonávateľov schém o novinkách a aktuálnych informáciách v oblasti štátnej a minimálnej pomoci prostredníctvom svojej webovej stránky www.antimon.gov.sk (formou tlačových správ), ako aj informačnej e-mailovej adresy statnapomoc@antimon.gov.sk.

PMÚ na svojej webovej stránke www.antimon.gov.sk v roku 2023 zverejnil **168 informácií z oblasti štátnej pomoci a minimálnej pomoci**. Ich obsahové zameranie znázorňujeme nasledujúcim grafom:

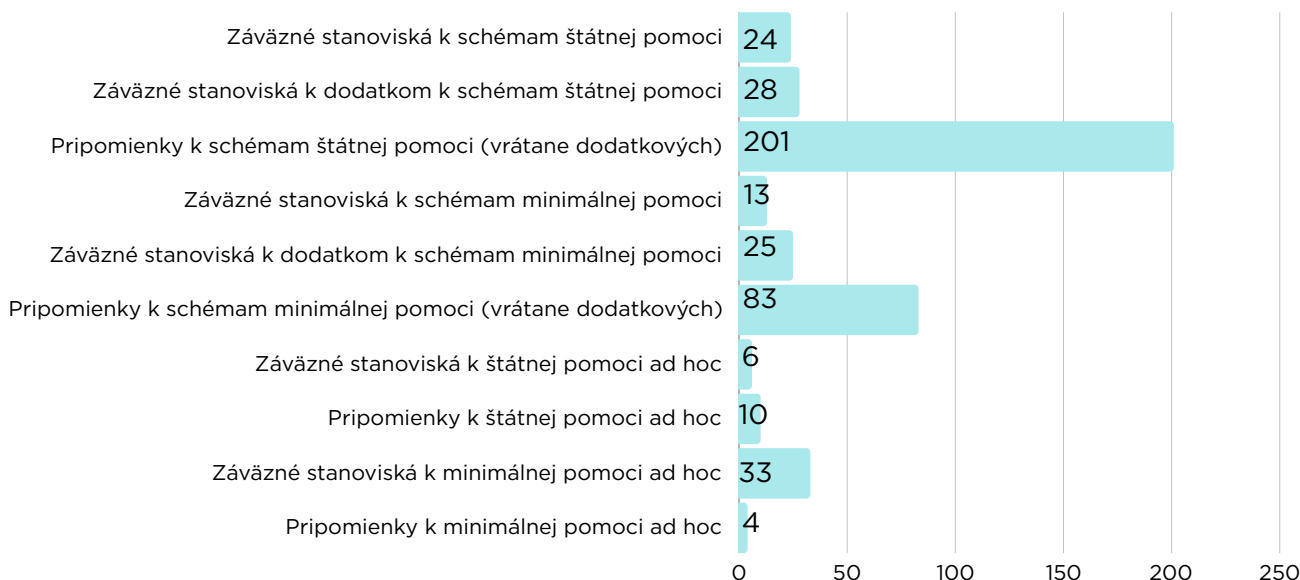
Vyše polovica zverejnených informácií, konkrétne 57 %, sa týkala nových schém štátnej a minimálnej pomoci, resp. schém v znení dodatkov. Ďalších 24 % informácií sa týkalo legislatívnych zmien EK v oblasti štátnej pomoci a metodických usmernení koordinátora pomoci. Zvyšných 19 % informácií tvorili zverejnené novinky a zaujímavosti z oblasti štátnej pomoci.

E-mailová adresa statnapomoc@antimon.gov.sk slúži ako základný kontaktný bod pre odbornú a laickú verejnosť. Využíva sa na poskytovanie metodickej a konzultačnej činnosti jednotlivým žiadateľom o usmernenie v oblasti dodržiavania

pravidiel štátnej a minimálnej pomoci vo všeobecnosti, ako aj v konkrétnych prípadoch. Prostredníctvom nej PMÚ v roku 2023 vybavil **312 žiadostí o konzultáciu**. Zároveň zaslal množstvo nových informácií ohľadom štátnej pomoci sieti kontaktných osôb u poskytovateľov pomoci, resp. vykonávateľov schém.

PMÚ v súlade so zákonom o štátnej pomoci vypracováva každý rok správu o poskytnutej štátnej pomoci v SR za predchádzajúci kalendárny rok a predkladá ju na rokovanie vlády SR. Ročná správa zahŕňa údaje o skutočných výdavkoch na štátnu pomoc v SR za uplynulý rok, zároveň obsahuje porovnanie s výškou štátnej pomoci za predchádzajúce roky. Jej formu a obsah upravuje nariadenie Komisie (ES) č. 794/2004. PMÚ ju vypracúva na základe podkladov, ktoré mu podľa zákona o štátnej pomoci predložili poskytovatelia štátnej pomoci. Všetky ročné správy o poskytnutej štátnej pomoci sú dostupné na webovej stránke PMÚ.

V rámci plnenia svojich hlavných úloh v oblasti koordinácie pomoci PMÚ vypracováva stanoviská k schémam pomoci, vrátane ich dodatkov, ako aj k opatreniam pomoci ad hoc, z hľadiska dodržiavania pravidiel EÚ pre pomoc. V roku 2023 PMÚ vydal **52 záväzných stanovísk k schémam štátnej pomoci a dodatkom k schémam štátnej pomoci** a **38 záväzných stanovísk k schémam minimálnej pomoci a dodatkom k schémam minimálnej pomoci**. V rámci opatrení pomoci ad hoc vydal **6 záväzných stanovísk k štátnej pomoci ad hoc** a **33 záväzných stanovísk k minimálnej pomoci ad hoc**. Počet týchto stanovísk a pripomienok znázorňujeme nasledujúcim grafom:

5.3.2 Metodické príručky a usmernenia

Zvyšovanie povedomia o pravidlách v oblasti štátnej pomoci patrí dlhodobu k hlavným prioritám PMÚ.

Najdôležitejšie poznatky z aplikačnej praxe PMÚ vydal formou metodických usmernení. Publikoval ich na svojej webovej stránke v sekcii Štátna pomoc – Metodické usmernenia koordinátora pomoci, aby boli dostupné všetkým, ktorí sa stretávajú s aplikáciou pravidiel v oblasti štátnej pomoci a minimálnej pomoci v praxi.

Minulý rok PMÚ v rámci metodickej a konzultačnej vypracoval a publikoval nasledujúce metodické usmernenia:

➤ **vzor schémy minimálnej pomoci podľa nariadenia Komisie (EÚ) č. 1407/2013** – súčasne PMÚ vypracoval vzor dodatku k schéme minimálnej pomoci a vysvetlivky k obom vzorom, ktoré sú všeobecné a PMÚ ich preto odporúča využívať poskytovateľom pomoci pri príprave nových alebo aktualizácii existujúcich schém pomoci či dodatkov k schémam pomoci aj podľa ostatných nariadení upravujúcich poskytovanie minimálnej pomoci;

➤ **vzory schémy minimálnej pomoci a tzv. sektorovej schémy podľa nariadenia Komisie (EÚ) č. 1408/2013** pre sektor poľnohospodárstva – poskytovatelia pomoci ich môžu využívať pri príprave nových alebo aktualizácii existujúcich schém pomoci určenej poľnohospodárskemu sektoru;

➤ **vzor schémy minimálnej pomoci podľa nariadenia Komisie (EÚ) č. 2023/2831** platného od 1. 1. 2024 – PMÚ ho odporúča využívať aj pri príprave nových schém minimálnej pomoci podľa nariadenia Komisie (EÚ) č. 2023/2832 na pomoc podnikom poskytujúcich služby všeobecného hospodárskeho záujmu platného od 1. 1. 2024;

➤ **vzor schémy štátnej pomoci podľa nariadenia Komisie (EÚ) č. 651/2014** – poskytovatelia pomoci ho môžu využiť pri príprave schém štátnej pomoci; aktualizované vzory vyhlásení žiadateľa o poskytovaní minimálnej pomoci v oblasti poľnohospodárskej prvovýroby, rybolovu a akvakultúry (v nadväznosti na prijatie nariadenia Komisie (EÚ) č. 2023/2391 týkajúceho sa poskytovania pomoci určenej podnikom na spracovanie a marketing produktov rybolovu a akvakultúry);

➤ **revidované metodické usmernenie k definícii jediného podniku** – uľahčuje poskytovateľom pomoci, resp. vykonávateľom schém pomoci, ale aj príjemcom pomoci interpretáciu implementácie definície jediného podniku v praxi, usmernenie zahŕňa najčastejšie príklady z praxe PMÚ;

aktualizovaný vzor testu štátnej pomoci – PMÚ doň doplnil možnosť vyhodnotenia opatrenia pomoci podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1370/2007 vzťahujúceho sa na služby vo verejnom záujme v železničnej a cestnej osobnej doprave.

PMÚ na svojej webovej stránke sprístupnil formuláre na predkladanie súhrnných informácií. V priebehu minulého roka PMÚ zverejnil nové formuláre súhrnných informácií na základe nariadenia Komisie (EÚ) č. 2022/2472 (nariadenie o skupinových výnimkách pre oblasť poľnohospodárstva, lesného hospodárstva a pre vidieckej oblasti) a nariadenia Komisie (EÚ) č. 651/2014 (revidované všeobecné nariadenie o skupinových výnimkách).

V rámci metodickej a konzultačnej činnosti PMÚ tiež operatívne komunikoval s jednotlivými poskytovateľmi pomoci, resp. vykonávateľmi schém aj na báze bilaterálnej spolupráce.

5.3.3 Stretnutia s poskytovateľmi a vzdelávacie aktivity

S cieľom zvyšovať povedomie o pravidlách v oblasti štátnej a minimálnej pomoci sa minulý rok uskutočnilo **115 pracovných stretnutí** s poskytovateľmi pomoci, resp. vykonávateľmi schém a **10 školení** zameraných na výklad pravidiel v oblasti štátnej a minimálnej pomoci alebo **praktických workshopov** s obsahovým zameraním podľa požiadaviek jednotlivých poskytovateľov pomoci, resp. vykonávateľov schém.

Prevažná časť pracovných stretnutí a vzdelávacích aktivít sa uskutočnila **online formou**, čo umožňovalo väčšiu flexibilitu a vyšší počet účastníkov. Na vzdelávacích aktivitách PMÚ sa zúčastnili zástupcovia viacerých inštitúcií štátnej a verejnej správy.

5.3.3.1 Medzinárodná konferencia o verejnej podpore v Brne

Na medzinárodnej konferencii o aktuálnych témach v oblasti verejnej podpory, ktorú zorganizoval ÚOHS v dňoch 14. a 15. 6. 2023 v Brne, sprostredkovala skúsenosti PMÚ riaditeľka odboru štátnej pomoci PMÚ Soňa Drobová. Ako panelistka bola pozvaná do diskusného panela týkajúceho sa **vyhodnocovania definičných znakov verejnej podpory, a to predovšetkým u poskytovateľov z radu územných samospráv**.

V príspevku objasnila posudzovanie lokálneho charakteru opatrení pomoci. Predstavila metodické

usmernenie PMÚ „Prípady nepodliehajúce pravidlám v oblasti štátnej pomoci“, v rámci ktorého je samostatná časť venovaná práve lokálnemu charakteru. Na konkrétnych prípadoch poukázala na to, akým spôsobom musí poskytovateľ pomoci preukázať lokálny charakter a vysvetliť, aké skutočnosti má zohľadniť, a to najmä v závislosti od zamerania opatrenia. Poukázala na skutočnosť, že samotné vyhlásenie poskytovateľa nie je dostačujúce, ale je potrebné vypracovať podrobnejšiu analýzu. Viac informácií o konferencii zverejnil ÚOHS na svojej webovej stránke.

5.3.3.2 Školiace aktivity

Úspešným podujatím bol **workshop „Novinky v oblasti štátnej pomoci“**. PMÚ ho zorganizoval dňa 30. 11. 2023 v spolupráci so Zastúpením EK na Slovensku.

Zástupkyňa EK Katarína Chandogová prezentovala aktuálne novinky z legislatívy v oblasti štátnej pomoci, najmä vo vzťahu k revízii všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách a hovorila aj o skúsenostiach s uplatňovaním dočasného krízového a prechodného rámca pre opatrenia štátnej pomoci na podporu hospodárstva v dôsledku agresie Ruska proti Ukrajine.

Zástupkyňa PMÚ Soňa Drobová predstavila aktívnu metodickú činnosť PMÚ ako koordinátora pomoci, prostredníctvom ktorej PMÚ sprostredkúva svoje poznatky z aplikačnej praxe a uľahčuje poskytovateľom pomoci a vykonávateľom schém aplikáciu pravidiel v oblasti štátnej pomoci v praxi. Materiály z workshopu sú dostupné na webovej stránke PMÚ.

Jednou zo školiacich aktivít bol **webinár na tému „Štátna pomoc v aplikačnej praxi“**, ktorý zástupcovia odboru štátnej pomoci PMÚ zorganizovali v rámci Centrálného plánu vzdelávania administratívnych kapacít EŠIF. Dňa 13. 9. 2023 pred takmer 50 účastníkmi prezentovali postup, podmienky a pravidlá poskytovania pomoci v zmysle zákona o štátnej pomoci. Rovnako im vysvetlili povinnosti poskytovateľov pomoci, resp. vykonávateľov schém týkajúce sa zaznamenávania údajov v centrálnom registri.

Zástupcovia odboru štátnej pomoci lektorsky viedli školenie tiež v rámci Centrálného plánu vzdelávania **o ochrane finančných záujmov EÚ v SR**. Uskutočnilo sa dňa 13. 11. 2023 a obsahovo ho zamerali na pravidlá a podmienky poskytovania štátnej a minimálnej pomoci. Zúčastnilo sa na ňom vyše 50 účastníkov.

5.3.4 Medzinárodné stretnutia

Koordinátor pomoci sa v roku 2023 zúčastnil na **28 medzinárodných stretnutiach týkajúcich sa štátnej pomoci**. Medzinárodná spolupráca bola zrealizovaná najmä prostredníctvom účasti zástupcu koordinátora pomoci na zasadnutiach **Pracovnej skupiny pre implementáciu modernizácie štátnej pomoci** (WG SAM) a v Poradných výboroch pre štátnu pomoc.

Poradné výbory sa týkali predovšetkým revízie nariadenia o minimálnej pomoci a minimálnej pomoci v oblasti služieb všeobecného hospodárskeho záujmu, pravidiel štátnej pomoci pre oblasť rybolovu, transparentnosti pri poskytovaní štátnej pomoci, výpočtu výšky pomoci poskytovanej formou záruk a pripravovaných nariadení týkajúcich sa poskytovania štátnej pomoci.

5.3.5 Kontrolná činnosť a rozhodnutia o porušení zákona o štátnej pomoci

PMÚ je na základe zákona o štátnej pomoci (§ 14 ods. 2) oprávnený vykonať u poskytovateľa minimálnej pomoci **kontrolu poskytnutia minimálnej pomoci**. Zároveň je oprávnený overiť si potrebné skutočnosti aj u príjemcu minimálnej pomoci alebo vykonávateľa schémy minimálnej pomoci.

V rámci kontrolnej činnosti sa zameriava na **zistenie dodržania podmienok poskytnutia minimálnej pomoci v rámci schém minimálnej pomoci** vyplývajúcich z príslušných nariadení EÚ pre minimálnu pomoc, ako aj zo zákona o štátnej pomoci.

Na výkon kontroly sa vzťahujú oprávnenia a povinnosti podľa zákona o finančnej kontrole a audite (§ 20 až § 27 zákona č. 357/2015 Z. z.).

Uskutočnenými kontrolami zistil niekoľko porušení. V správnych konaniach vydal **6 rozhodnutí** a v nich uložil **pokutu celkovo 6 inštitúciám** (vykonávateľom schém) **za porušenie povinnosti stanovenej zákonom o štátnej pomoci**, ktorá sa týka včasného, úplného a presného zaznamenania údajov o poskytnutej štátnej pomoci a minimálnej pomoci do centrálneho registra (IS SEMP). Sankcionované inštitúcie zaznamenali nesprávne alebo neúplné údaje, alebo ich zaznamenali po uplynutí zákonnej lehoty. **Celková výška pokút**, ktoré PMÚ v roku 2023 uložil za porušenie povinností týkajúcich sa zaznamenávania štátnej a minimálnej pomoci dosiahla **takmer 2 800 eur**. Uložené pokuty sú právoplatné.

5.3.6 Legislatívne zmeny v roku 2023

5.3.6.1 Program Slovensko

V súvislosti so schválením Programu Slovensko (P SK) Európskou komisiou koncom roka 2022 informoval PMÚ poskytovateľov pomoci a vykonávateľov schém o základnej podmienke P SK v oblasti štátnej pomoci.

Základné podmienky majú byť zabezpečené a splnené pred implementáciou opatrení pomoci, ale aj počas ich implementácie v rámci celého programového obdobia. V zmysle horizontálnej základnej podmienky pre štátnu pomoc riadiace orgány majú mať nástroje a kapacitu na overovanie dodržiavania pravidiel štátnej pomoci

- v prípade podnikov v ťažkostiach a podnikov, na ktoré sa vzťahuje požiadavka na vymáhanie a
- prostredníctvom prístupu k odbornému poradenstvu a usmerneniam v otázkach štátnej pomoci.

Pre splnenie základnej podmienky a preukázanie sa vo vzťahu k podnikom v ťažkostiach bude PMÚ k schémam pomoci v rámci P SK pred vydaním stanoviska vyžadovať predloženie metodiky na overenie podniku v ťažkostiach vypracovanej zo strany poskytovateľa pomoci, resp. vykonávateľa schém.

5.3.6.2 Dočasný krízový a prechodný rámec pre opatrenia štátnej pomoci na podporu hospodárstva v dôsledku agresie Ruska proti Ukrajine

EK minulý rok zverejnila uvedený dočasný rámec aj dodatok k dočasnému rámcu, ktorého hlavným cieľom je podporovať prechod na emisne neutrálne hospodárstvo. Najväčšou zmenou je nová časť o pomoci na zrýchlené investície v odvetviach, ktoré sú strategické pre prechod na klimaticky neutrálne hospodárstvo. Prináša zjednodušenie procesov poskytnutia pomoci pre projekty obnoviteľných zdrojov energie, uskladnenia energie, dekarbonizácie priemyslu a na stimuláciu výroby príslušného vybavenia a komponentov, ako batérií, solárnych panelov, veterných turbín, a pod. Dodatkom EK predĺžila platnosť niektorých častí rámca a zvýšila stropy pre poskytovanie pomoci pre sektory poľnohospodárstva, rybolovu, akvakultúry a ostatné sektory.

Dočasný rámec a súvisiace revidované znenie notifikačného formulára sú dostupné na stránkach PMÚ Legislatíva EK v súvislosti s krízou v dôsledku agresie Ruska voči Ukrajine a Formuláre pre notifikovanie štátnej pomoci.

5.3.6.3 Mapa regionálnej pomoci pre SR

EK schválila zmenu mapy regionálnej pomoci pre SR v dôsledku priebežného hodnotenia máp regionálnej pomoci. Schválená zmena mapy regionálnej pomoci SR umožní poskytnúť vyššie maximálne sumy pomoci na podporu investícií v regióne Západné Slovensko vzhľadom na pokles jeho hrubého domáceho produktu na obyvateľa v porovnaní s predchádzajúcim obdobím.

Zvýšili sa maximálne sumy pomoci na 50 % oprávnených investičných nákladov v okresoch Partizánske a Prievidza a na 40 % oprávnených investičných nákladov v ostatných okresoch regiónu Západné Slovensko. Upravená mapa bude platná od 1. 1. 2024 do 31. 12. 2027.

5.3.6.4 Plán obnovy a odolnosti

EK aktualizovala vzory usmernení k štátnej pomoci, ktoré majú členským štátom pomôcť pri navrhovaní opatrení na podporu emisne neutrálneho hospodárstva v rámci Plánu obnovy a odolnosti. Zároveň zverejnila formuláre pod jej hlavnými iniciatívami: naštartujme, naštartujme a renovujme, renovujme, dobíjajme a dotankujme a rozširujme sa.

Súčasne ich PMÚ publikoval na svojej webovej stránke Dokumenty EK k plánu obnovy a odolnosti.

5.3.6.5 Nariadenia a usmernenia EK pre odvetvia hospodárstva

PMÚ na svojej webovej stránke v priebehu minulého roka informoval o vydaní nariadení a usmernení EK, ktoré majú zjednodušiť poskytovanie pomoci v rozličných sektoroch hospodárstva. Vzťahovali sa na poskytovanie pomoci najmä v nasledujúcich odvetviach:

- poľnohospodárstvo – nariadenie Komisie (EÚ) č. 1408/2013 [v nadväznosti na zmenu poskytovania pomoci pre oblasť spracovania a marketingu produktov rybolovu a akvakultúry nariadením Komisie (EÚ) č. 2023/2391],
- poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo a vo vidieckych oblastiach – nariadenie Komisie (EÚ) č. 2022/2472,
- rybolov a akvakultúra – nariadenie Komisie (EÚ) č. 717/2014 [v nadväznosti na zmenu poskytovania pomoci pre oblasť spracovania a marketingu produktov rybolovu a akvakultúry nariadením Komisie (EÚ) č. 2023/2391],
- životné prostredie, energetika, zelená a digitálna transformácia – revízia nariadenia Komisie (EÚ) č. 651/2014 (všeobecné nariadenie o skupinových

výnimkách) prostredníctvom nariadenia Komisie (EÚ) č. 2023/1315,

➤ digitalizácia a elektronická komunikácia – usmernenia o štátnej pomoci pre širokopásmové siete,

➤ služby všeobecného hospodárskeho záujmu – nariadenie Komisie (EÚ) č. 2023/2832.

Ich celé znenie je dostupné aj na webovej stránke PMÚ [Legislatíva EÚ pre oblasť štátnej pomoci](#).

